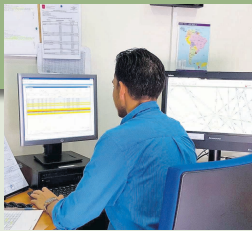

3 Aruba

Nieuwe radar voor
luchthaven

9 Wereld

Britse terreurdreiging
naar hoogste niveau

10 Economie

Dijsselbloem: Belastingen
geen nationale zaak

12 Sport

Wereldgroep ver weg
voor tennisers

Hygiënische Dienst mag supermarkten sluiten

Consument beter beschermd door etiketteringswet

ORANJESTAD — Consumenten moeten voortaan via etiketten worden geïnformeerd over de houdbaarheid, afkomst en de samenstelling van producten. Het parlement heeft daartoe onlangs een wetswijziging in de Warenverordening aangenomen. De Hygiënische Dienst heeft bovendien meer mogelijkheden om sancties op te leggen bij controles van onder meer supermarkten, want ook die wet is door het parlement aangenomen.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

In de Landsverordening tot wijziging van de Warenordening staat dat de verbodsbepalingen in die wet vermind worden, zodat het ook geldig is voor verpakkingen en etikettering van eet- en drinkwaren die misleidend zijn of in strijd zijn met de informatievoorziening aan consumenten.

Via een Landsbesluit houdende algemene maatregelen moet een gedetailleerde lijst met criteria worden gespecificeerd, met onder andere een opsomming van ingrediënten, netto-hoeveelheden, houdbaarheidsdatum en uiterste consumptiedatum van de producten. Die informatie moet duidelijk zichtbaar en leesbaar worden vermeld in het Nederlands, Papiaments, Engels of Spaans, zegt parlementariër Marlon Sneek

(AVP) tegen Amigoe. Sneek diende de wetswijzigingen in. “Zo heeft de lokale bevolking meer inzicht in de informatie van de producten die ze kopen”, zegt hij.

Supermarkt sluiten
Ook de wet voor de inspectie is aangenomen, zegt Sneek. De Hygiënische Dienst (onderdeel van Directie Volksgezondheid) is dit jaar gestart met het werven van personeel om betere controles bij onder meer supermarkten te kunnen uitvoeren. In de aangenomen wet staat dat de Hygiënische Dienst een bedrijf, dat zich niet aan de wettelijke voorschriften houdt, voor een periode van maximaal 48 uur kan sluiten. Sneek stelt dat de bevolking hierdoor beter beschermd worden.

Cruciale informatie
Aruba importeert goederen uit diverse landen, waardoor

een groot deel van eet- en drinkwaren dat hier wordt verkocht, niet is voorzien van etiketten. Of het wordt zelf verpakt of ze zijn voorverpakt geïmporteerd waarbij het etiket verwijderd of onleesbaar is gemaakt, aldus Sneek. Op een etiket is informatie te vinden over de producent, de inhoud en samenstelling van een product, de houdbaarheid van een product en de wijze waarop een product moet worden bewaard. De etikettering kan verder worden gebruikt om te achterhalen waar het product vandaan komt.

Ook de oorsprong van de grondstoffen die in het product zijn verwerkt, kunnen op deze manier worden achterhaald. Dit kan zeer belangrijk zijn als in een product grondstoffen zijn gebruikt waarvan achteraf blijkt dat deze schadelijk zijn voor de volksgezondheid. Producten kunnen dan, voordat ze aan de eindgebruiker worden verkocht, worden teruggehaald. Of er verschijnen in media oproepen om een product terug te halen. Vandaar dat het cruciaal is dat deze informatie op het etiket staat, schrijft Sneek in zijn wetsvoorstel.

Turkije laat Franse journalist gaan

ANKARA — Turkije laat de Franse student journalistiek Loup Bureau gaan. Hij zal worden uitgezet. Dat heeft CNN Türk gisteren bekendgemaakt.

Bureau werd eind juli bij de grens met Irak opgepakt en in de gevangenis gezet op beschuldiging van banden met Koerdische milities. Hij wilde een reportage maken over

de YPG, Syrische Koerden die met de VS-coalitie meevechten tegen Islamitische Staat. Ankara beschouwt de YPG als een verlengstuk van de verboden Koerdische

PKK. De Franse president Emmanuel Macron drong er vorige maand bij zijn Turkse collega Recep Tayyip Erdogan op aan Bureau vrij te laten. Minister van Buitenlandse Zaken Jean-Yves Le Drian herhaalde dat deze week tijdens zijn bezoek aan Ankara.

Opening Caribbean Sea Jazz Festival

Foto: Natasha Trump

ORANJESTAD — De eerste dag van het Caribbean Sea Jazz Festival zit erop en Amigoe was erbij. Zowel het VIP- als persgedeelte stond er mooi bij. Eigenlijk zag alles er fantastisch uit. Festivalorganisator Erik Eman liep zelf regelmatig door het publiek om erop toe te zien dat iedereen het naar zijn zin had. De beveiliging was scherp maar op een fijne manier, waardoor het gevoel van veiligheid groot was. Er waren genoeg toiletten en overal waren eet en drinkkraampjes te vinden. De organisatie was echt tot in de puntjes geregeld. Hier kunnen veel andere evenementen een voorbeeld aan nemen! Lees de recensie op pagina 5 om er achter te komen wat er gisteren nog meer te beleven viel. Vanavond kunnen bezoekers opnieuw genieten van de tweede concertdag met optredens van onder meer Shirma Rouse, Maceo Parker en Zuco 103.

Duitse politie reageerde laat na aanslag kerstmarkt

BERLIJN — Na de terreuraanslag op de kerstmarkt in Berlijn eind vorig jaar heeft de politie rijkelijk laat gereageerd. In de uren nadat jihadist Anis Amri met een vrachtwagen was ingereden op bezoekers zijn de veiligheidsdiensten ernstig in gebreke gebleven. Dat blijkt uit het rapport van een evaluatiecommissie, waaruit het nieuwsplatform RBB en de Berliner Morgenpost gisteren citeerden.

De zoekactie die hoort te volgen na een terreurdaad kwam pas na drie uur op

gang. Op dat moment hadden de agenten de omgeving van de Breitscheidplatz,

De dader kon Berlijn ongehinderd verlaten en werd pas enkele dagen later, na ook even in Nederland te

zijn geweest, in Noord-Italië doodgeschoten. “De evaluatiecommissie moest een niets en niemand ontziende analyse maken van de gang van zaken en de zwakke punten noteren”, zei een woordvoerder van de gemeenteraad. “Als er fouten zijn gemaakt, is het goed en belangrijk daarover te praten.”

Orkaan José koerst af op New York

Foto: National Hurricane Center (NOAA)

MIAMI — De tropische storm José is weer tot orkaankracht toegenomen en verplaatst zich nu zeer traag in noordelijke richting op de Atlantische Oceaan. Amerikaanse meteorologen verwachten dat de storm mogelijk komende week de staat New York aandoet en daarna doortrekt richting Canada. José is momenteel een orkaan van de laagste categorie 1. Gisteren werden windsnelheden gemeten van 120 kilometer per uur. Het stormgebied ligt nu een kleine 800 kilometer ten zuidwesten van Bermuda.

Herdenkingen bij slagvelden Market Garden

GROESBEEK/EDE/ARNHEM — Tal van herdenkingen en evenementen markeren dit weekeinde het begin van de operatie Market Garden, het slotoffensief waarmee de geallieerde landen in september 1944 een einde wilden maken aan de Tweede Wereldoorlog.

Ongeveer veertig geallieerde militairen die destijds in Nederland hebben gevochten zijn naar Nederland overgekomen om de plechtigheden bij te wonen. De operatie startte destijds

met de landing van vele duizenden parachutisten bij Groesbeek en bij Ede. Op de hei is ook een herdenking, net als in tal van andere plaatsen in Gelderland en Brabant.

Morgen kunnen bezoekers een rit maken in een originele Amerikaanse Jeep langs de slagvelden rond Groesbeek. Op de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek is een plechtigheid om de ruim 1750 bij de Slag om Arnhem gesneuvelde militairen te herdenken. Die herdenking trekt elk jaar meer bezoekers, wat voor opstoppen rond het Gelderse dorp zorgt.

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

deze week:

Mix van wonen,
werken en recreëren
aan de Handelskade

De gezonde tuin
van Elvis Alberto

‘Als het
pensioenstelsel
zo blijft, komen er
problemen’

TE HUUR

Een Arubaanse huisje te Seroe Pita 52 met veel natuur rond omheen.
3 kmr, 1 badkmr, zolde patio van 60 m² met uitzicht. Huur prijs F 1.800 excl Bel. 585-7144 voor meer info en afspraak

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

Neptali Park

For more info: www.neptalipark.com

Kidneys297

Be aware, stay healthy!

Bubali Bliss Studios, zoekt per November 2017 versterking!

Sinds 2014 verhuurt Bubali Bliss Studios 10 vakantie studio appartementen voor korte en lange termijn. Als jonge onderneming hebben wij een goede positie verworven bij de de grote online travel agents en TripAdvisor. We zijn gelegen op loopafstand van Eagle Beach en direct achter Superfood.

Om ons team te versterken zijn we op zoek naar:

PART TIME FRONT DESK MEDEWERKER/STER (16 uur per week)

Als front desk medewerker vorm je het gezicht van ons bedrijf en vervul je een belangrijke rol in de vakantie beleving van onze gasten. Je vindt het leuk om onze gasten weg wijs te maken op onze property en je liefde voor Aruba over te brengen.

Werkzaamheden omvatten gasten te woord staan, concierge services, email communicatie gedurende het reserveringsproces, beheren van reserveringssysteem inclusief invoeren van nieuwe reserveringen, onderhoudstaken signaleren en het afhandelen van gast transacties en de bijbehorende dag afsluiting.

De geschikte kandidaat (M/V) beschikt over:

- Een vlotte, geïnteresseerde en vriendelijke persoonlijkheid
- Pro actieve, zelfstandige en opgeruimde werkhouding
- Werk-verblijfsvergunning op Aruba
- Uitstekende taalvaardigheid in het Engels
- Taalvaardigheid in Nederlands en Spaans is een pre
- Goede computervaardigheden (snel typen en beheerst programma's en systemen snel)
- MBO niveau 2 opleiding of werkervaring in een soortgelijke positie
- Goede kennis van Aruba
- Flexibele houding ten aanzien van meer uren werken tijdens schoolvakanties

Wij bieden een leuke werkomgeving in een jonge onderneming met mogelijkheden tot groei.

De 16 uur zullen verdeeld worden over 4 ochtend delen tussen 8am en 1pm, waaronder de zaterdag en woensdag ochtenden. Overige dagen zijn bespreekbaar.

Stuur voor 28 September een motivatie (bij voorkeur in het Engels) met CV voorzien van foto naar: info@bubalibloss.com.

World Deal Weeks

Fly with us to Amsterdam

From Aruba	as from AWG	949
From Bonaire	as from USD	530

All in (excl. booking fee)

[More offers on klm.com](#)

Book > September 7th - September 25th 2017
Travel > September 7th 2017 - March 31st 2018
(Black out period from Amsterdam to the islands > December 15th - 31st 2017 and from the islands to Amsterdam > January 1st - 14th 2018)

Royal Dutch Airlines **KLM**

Conditions: above all-inclusive return fares (=rtm) are starting rates, including airport taxes and security, fuel and noise surcharges, excluding reservation costs depending on the point of sales. Specific bookings conditions and the General Conditions of Transportation of KLM and AIR FRANCE apply. For further conditions see www.klm.com. Above mentioned special can be booked via www.klm.com or your travel agent.

YRAUSQUIN 65TH ANNIVERSARY SALE

65 YEARS of
PASSION
for CARS
1952-2017

65 YEARS
65 CARS with 6.5% DISCOUNT* and
6.0% INTEREST from CMB**

Before
AWG 67,750.⁰⁰

AWG 4,403.⁷⁵ *
Discount

NOW
AWG 63,346.²⁵

2017 Ford C-Max Hybrid

Before
AWG 72,500.⁰⁰

AWG 4,712.⁵⁰ *
Discount

NOW
AWG 67,787.⁵⁰

HYBRID

2017 Ford Fusion Hybrid

Go Further

* This exclusive offer is valid only for 2017 models in stock and while supplies last, is nontransferable and is only valid from September 1st till 30th, 2017. Offer cannot be combined or used with other offers, discounts or promocode. Offer cannot be applied to past purchases. Offer is not valid with trade-in. Offer is valid while supplies last. ** Finance offer is exclusively for customers who complete the application process and are approved via Caribbean Mercantile Bank N.V.

Aanbesteding Accountantscontrole 2018-2020

Het Uitvoeringsorgaan Algemene Ziektekosten Verzekering (UO AZV) gevestigd aan de Rumbastraat 21 te Oranjestad Aruba start het aanbestedingsproces om een registeraccountant aan te stellen voor de controle van de jaarrekening voor de jaren 2018-2020 ten behoeve van een accountantsverklaring voor de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de zorgkosten. Onderdeel van de opdracht is het jaarlijks uitvoeren van een interim controle en het invullen van de natuurlijke adviesfunctie. Het aanbestedingsproces start met het kenbaar maken van interesse in de aanbesteding door kandidaten. Deze verzoeken zullen worden getoetst op de onderstaande uitsluitingscriteria. De geselecteerde deelnemers kunnen daarna op basis van de Terms of Reference (ToR) een offerte indienen (inschrijving). Het verzoek en de offerte dienen in het Nederlands of in het Engels opgesteld te zijn.

Uitsluitingscriteria

Geïnteresseerden die willen meedoen aan de aanbesteding dienen uiterlijk 10 oktober 2017 dit kenbaar te maken via aanbestedingaccountant@uoazv.aw. In dit verzoek dient de volgende informatie aan het UO AZV verstrekt te worden:

- NAW gegevens van deelnemende rechtspersoon;
- Gegevens contactpersoon;
- Overzicht van relevante ervaring met de controle van grote organisaties in de Arubaanse gezondheidszorg of sociale zekerheid;
- Overzicht van aantoonbare vaktechnische ondersteuning op het gebied van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de gezondheidszorg;
- Aantoonbare continuïteit van de dienstverlening over de gehele contractperiode;
- Verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen.

Een ontvangstbevestiging zal via email gestuurd worden wanneer het verzoek van geïnteresseerden in goede orde is ontvangen. Indien een verzoek niet voldoet aan een (1) of meer van de bovengenoemde criteria, wordt deze uitgesloten van verdere participatie. De geïnteresseerden zullen uiterlijk 13 oktober 2017 via email op de hoogte worden gebracht of zij in aanmerking komen voor de inschrijving.

TOR

Deelnemers die niet uitgesloten worden voor verdere participatie ontvangen via email naast de TOR ook aanvullende informatie over het UO AZV. Vragen met betrekking tot de TOR of aanvullende informatie ten behoeve van de op te stellen offerte kunnen via email (aanbestedingaccountant@uoazv.aw) worden gesteld vanaf 16 oktober tot en met 30 oktober 2017 en deze worden binnen een week beantwoord.

Inschrijving

Offertes kunnen vanaf 1 november tot uiterlijk 21 november 2017 vier uur 's middags ingediend worden, geadresseerd aan het UO AZV, Rumbastraat 21, Oranjestad ter attentie van de heer Roland S. Tuit MBA, CPA, voorzitter van de audit commissie. De gesloten enveloppe dient in de hiervoor bestemde bus bij de receptie van het UO AZV te worden ingeleverd. Bij de receptie dient er tevens afgetekend te worden dat de offerte is ingeleverd.

Beoordeling

Op 27 november worden de deelnemers die afvallen op basis van de beoordeling van de offerte (1ste beoordeling) door de audit commissie bericht over de afwijzing. De twee deelnemers die door de auditcommissie beoordeelt worden met de twee hoogste scores worden per mail op 27 november uitgenodigd voor een presentatie aan de auditcommissie (2de beoordeling).

Gunning

Op 5 december wordt het voornemen tot gunnen vastgesteld en via email bekend gemaakt. De gekozen deelnemer wordt via email benaderd voor een gesprek om tot overeenkomst te komen. In deze gesprekken kan er nog onderhandeld worden door het Uitvoeringsorgaan. Na het sluiten van de overeenkomst kunnen de werkzaamheden in de maand april 2018 starten.

Het Uitvoeringsorgaan hanteert de principes van good governance zoals opgenomen in de Governancecode Volksgezondheid en Ouderenzorg versie juni 2017. De overeenkomst inzake overheidsopdrachten, Marrakesh, 15 april 1994 is van toepassing op deze aanbesteding.

Nieuwe radar voor luchthaven

ORANJESTAD — Het nieuwe radarsysteem voor vliegtuigen op luchthaven Reina Beatrix werd vorige week officieel door Air Navigation Services Aruba (Ansa) in gebruik genomen. Hier gingen maanden van installeren, trainingen van personeel in het buitenland en het installeren van een nieuw communicatiesysteem aan vooraf. De nieuwe radar moet de veiligheid in de lucht op een hoger niveau brengen en bespaart ook de vliegtuigen brandstofkosten omdat er efficiënter geland kan worden.

Transponder
“Het nieuwe systeem werkt op een andere manier dan de vroegere radar”, zo legt Jose-lito Correia de Andrade van Ansa uit. De radar ziet niet ‘alles’ in het luchtruim, maar neemt alleen toestellen waar die een transponder aan boord hebben die een specifiek signaal uitzendt. Door te meten hoe lang het signaal erover doet om verschillen-de punten te bereiken, kan berekend worden waar het vliegtuig zich bevindt.

Het transponder-systeem aan boord heet ADSB, dit zendt elke seconde de positie uit die wordt bepaald met GPS. Het nieuwe systeem is specifiek bedoeld voor verkeersleiding van vliegtuigen, het is niet om illegale toestellen te detecteren.

Radiocontrole
De ouderwetse manier waarop de luchtverkeersleiding van Ansa werkt, is met een radio communicatiesysteem en een pen. De verkeersleider communiceert met de piloten en die geven hun positie door, dit wordt genoteerd. De verkeersleiders hebben de vliegtuigposities dus in hun hoofd en op basis daarvan worden autorisaties verleend. Het is primitief, maar er wordt al 40 jaar mee gewerkt in de verkeerstoren. Maar het vliegveld van Aruba heeft veel vliegbewegingen, veel meer dan een klein vliegveld zoals Bonaire, en de ouderwetse manier van werken was niet toereikend meer, stelt Brouwer. Op luchthaven Reina Beatrix landen gemiddeld zo’n 45 grote toestellen per dag, de

privé vliegtuigjes die afgehandeld worden door General Aviation zijn hierin niet meegenomen. Met het nieuwe radarsysteem kan op een scherm de positie, richting en hoogte van de vliegtuigen weergegeven worden. Hierdoor

kan de luchtverkeersleider een kleinere afstand tussen de vliegtuigen hanteren die ‘in de wacht staan’ dan met het oude systeem. Doordat de vliegtuigen efficiëntere landingsroutes volgen, besparen ze ook brandstof. Met de nieuwe radar kunnen ze

‘netjes achter elkaar’ geland worden.

Luchtruim
Het luchtruim van Aruba is niet zo groot. Het luchtruim van Curaçao daarentegen is zeer uitgebreid en bestrijkt een groot deel van de Cari-

bische zee. Zodra een vliegtuig van Aruba opstijgt en een noordelijke koers volgt, komt deze binnen 3 minuten in het luchtruim van Curaçao en heeft hij de toestemming van de verkeersleiding in Curaçao nodig. Ook wanneer een toestel richting Colombia of Suriname vliegt, moet deze binnen 3 minuten overgedragen zijn aan de verkeersleiding van Maiquetia, Venezuela vanwege de korte afstand. Zo moet bijvoorbeeld een vlucht van Aruba naar Maiquetia gecoördineerd worden met Curaçao en Curaçao moet coördineren met Maiquetia. Daarom moet de overdracht, volgens internationale regels voor civiele luchtvaart, nog voor het vertrek van het toestel geregeld zijn. Ansa-directeur Nilknarf Kock liet eerder weten dat hij na het in gebruik nemen van de nieuwe radar wil onderzoeken of het Arubaanse luchtruim uitgebreid kan worden. In juli van dit jaar werd ook een nieuw luchtvaartcommunicatiesysteem in gebruik genomen, Air traffic Services Message Handling System (AMHS).

Tasjesdief
Een 74-jarige vrouw reed met haar auto door de Dahliastraat en trof ter hoogte van het sportpark een witte auto op de weg. Ze kon er in eerste instantie niet langs omdat deze midden op de weg stond en de motorkap openstond. Toen ze er toch voorbij probeerde te rijden, hoorde ze opeens een harde knal en bleek dat iemand de ruit van de passagierskant in had geslagen en haar handtas met documenten en 600 dollar erin weg had genomen.

Steenhard
De politie kreeg een melding van een vechtpartij op straat ter hoogte van bakkerij Huchada die zich verplaatste naar EPB van Santa Cruz waarbij ook met stenen zou worden gegooid. Bij aankomst vertelde de beveiliger van de school dat er enkele studenten aan het vechten sloegen maar de politie zag geen vechtpartij.

Rustpauze
Een man lag donderdagochtend te slapen op het strand ter hoogte van de L.G. Smith Boulevard 538. De politie kreeg een melding en ging kijken. Ze troffen de man aan die vertelde dat hij moe was van het lopen en daarom besloten had om even uit te rusten waarna hij dus in slaap viel. De man werd van de plek verwijderd nadat zijn gegevens werden opgenomen.

Portemonnee kwijt?
Een chauffeur kwam een portemonnee die iemand in zijn bus had achtergelaten afgeven bij de strandpolitie. Er zat 60 dollar in en was van een zekere T.D. Hampton. Volgens de politie gaat het om een toerist.

Bankroet
Tijdens controle zag de politie donderdagmiddag een grote sofa op de openbare weg staan ter hoogte van de Ranchostraat 1. Volgens een briefing van de dagdienst zouden er tijdens de avonden bendeleden op deze bank vertoeven. De agenten haalden de bank weg en brachten deze naar Serlimar.

Ruim 6100 ongekeurde voertuigen op straat

ORANJESTAD — In 2016 waren er 5682 voertuigen die gekeurd hadden moeten worden en niet kwamen opdagen. Dit aantal is nu opgelopen naar 6120, aldus Dienst Technische Inspectie (DTI).

DTI, die autokeuringen uitvoert, maakt zich zorgen over de hoeveelheid ongekeurde voertuigen, die mogelijk een gevaar op de weg vormen. De organisatie gaat de gegevens van de ongekeurde voertuigen aan de politie doorgeven. Om boetes en beslaglegging door

de politie te vermijden, kunnen eigenaren een afspraak maken voor de keuring van het voertuig. Dit moet persoonlijk gebeuren door langs te gaan bij het DTI-kantoor, dat nabij de rotonde van Pos Chiquito is gevestigd. Er kunnen geen afspraken meer worden gemaakt via telefoon, e-mail of fax omdat in het verleden ruim een kwart van de mensen niet kwam opdagen bij de gemaakte afspraak. De openingstijden zijn van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 11:30 uur en van 13:00 tot 15:30 uur.

Post naar Nederland hervat

ORANJESTAD — “Vanaf maandag kan er weer post worden aangenomen uit Aruba”, zo laat een vertegenwoordiger van KLM weten aan Amigoe. Post Aruba nam sinds begin september geen post of pakketjes meer aan voor Nederland, wat de afgelopen twee weken leidde tot vele verbaasde en klagende klanten.

Reden voor de bezorgstop was de invoering van een nieuw sorteersysteem van luchtvaartmaatschappij KLM, die de post tussen Aruba en Nederland vervoert. KLM cargo installeerde half augustus een nieuw, volledig geautomatiseerd post-sorteersysteem op Schiphol. Met dit systeem worden alle post, pakketjes en containers met temperatuurgevoelige zaken verwerkt. Omdat enkele zaken in het verwerkingsproces nog niet goed liepen, is er besloten om bepaalde poststromen stil te leggen en een backlog te creëren, waaronder de post van en naar Aruba. KLM laat weten dat de achterstand voor Aruba is ver-

Het nieuwe postsorteersysteem op Schiphol.

werkt en dat het bedrijf vanaf maandag weer post aanneemt. Volgens Post Aruba was het door KLM ingesteld embargo op post wereldwijd,

maar is Aruba een van de negen landen die inmiddels groen licht hebben gekregen om weer post te verzenden naar Nederland. Door de

achterstand verlengt Post Aruba het speciale actietarief voor pakketverzending naar Nederland tot 20 september.

Skooa heeft vragen gekregen Kinderen uit St. Maarten tijdelijk onderwijs op Aruba

ORANJESTAD — De Stichting Katholieke Onderwijs Aruba (Skooa) heeft al vragen gekregen van familieleden die meer informatie zoeken over tijdelijk onderwijs voor kinderen uit St. Maarten. Het schoolbestuur gaat onderzoeken hoe zij deze situatie het beste kan aanpakken. Ook Directie Voogdijraad wil gaan kijken hoe vrijwilligers als gastgezinners kunnen dienen voor deze tijdelijke scholieren.

Skooa-directeur Josette Daal kan zich voorstellen dat het een tijd gaat duren voordat de scholen in St. Maarten weer open zijn. Het schoolbestuur heeft nog geen voorbereidingen getroffen voor een tijdelijke opvang voor deze leerlingen. Daal meldt wel dat enkele familieleden bij Skooa a navraag hebben gedaan over de mogelijkheden hiervan.

Taal
Het schoolbestuur moet goed kijken hoe zij deze situatie het beste kan aanpakken, aldus Daal. Een punt is bijvoorbeeld de onderwijstaal. In St. Maarten is het onderwijs zowel in het Nederlands als in het Engels. Bij kinderen die Engelstalig onderwijs volgen, moet Skooa kijken hoe zij deze kinderen tegemoet kan komen, aangezien onderwijs op Aruba in het Nederlands of in Papiaments wordt gegeven. Elk kind heeft recht op onderwijs, het

enige wat ze nodig zullen hebben is een Nederlandse paspoort en het feit dat ze uit St. Maarten komen, zegt Daal.

Ruimte
Op Aruba zijn scholen die vrijwel vol zitten, maar er zijn ook scholen in sommige wijken waar nog ruimte is om kinderen te plaatsen. Skooa kan altijd onderwijs aanbieden, maar misschien niet altijd in de voorkeurswijk van de ouders. Dit geldt ook voor de voorkeur van ouders van lokale studenten, aldus Daal.

Gastgezinners
Op sociale media en in andere media is een oproep geplaatst voor gastgezinners die kinderen uit St. Maarten willen opvangen zodat ze tijdelijk op Aruba naar school kunnen gaan. Hierbij werden ook de contactgegevens van Directie Voogdijraad genoemd. Amigoe nam contact op deze overheidsinstantie, maar Directie Voogdijraad zegt niet verantwoordelijk te zijn voor deze oproep. De instantie wist pas van de oproep, nadat ze reacties hierop kreeg.

De Voogdijraad heeft veel e-mails en telefoontjes ontvangen van mensen die zich hiervoor willen opgeven. De Voogdijraad gaat begin volgende week een plan van aanpak opstellen om te kijken wat de mogelijkheden zijn om kinderen uit St. Maarten op te vangen.

Borstvoedingshulplijn +297 594-9678

‘Moedermelk is in rampgebieden schoonste en veiligste voor een kind’

ORANJESTAD — Directie Volksgezondheid heeft een hulplijn ingesteld om moeders op St. Maarten, die borstvoeding geven en door stress een verminderde productie hebben, van een afstand mentaal te steunen. Moeders die niet zelf in staat zijn om contact met de hulplijn te krijgen, kunnen via familie of vrienden indirect steun krijgen.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

De promotie van het telefoonnummer 594-9678 verloopt via sociale media. Amigoe belde het nummer, om te horen hoe dit in zijn werk gaat. Aan andere kant van de lijn nam Minouche Lopez op. “Het gaat om een 24-uurs borstvoedings supportlijn vanuit Aruba voor slachtoffers van de orkaan Irma. Vrouwen die bellen, krijgen mij of Marlene Giel aan de telefoon. Wij zijn albei lactatiedeskundigen en ook verbonden aan Pro Lechi Mama.” Het idee om vanuit Aruba vrouwen op St. Maarten te ondersteunen bij het geven van borstvoeding, legt Lopez uit. “In stresssituaties kan de melkproductie verminderen. Juist dan is het heel belangrijk om door te gaan met borstvoeding, zodat het lichaam gestimuleerd blijft om melk aan te maken. Hun

melk zal altijd van een goede kwaliteit blijven, belangrijk is om door te gaan. We geven via deze hulplijn tips en ook uitleg.”

Via WhatsApp
De communicatiemiddelen met St. Maarten zijn nog steeds behoorlijk beperkt. Hoe werkt het dan met deze hulplijn? “Deze hulplijn is een mobiele telefoonnummer, waardoor WhatsApp ook mogelijk is.” Lopez vertelt dat het telefoonnummer vanuit St. Maarten wel wordt gebruikt, maar nog niet zo veel. “Vanwege de beperkte communicatiemiddelen gaat het vooral via via. Familie en vrienden van borstvoedende vrouwen hebben contact met ons en geven onze tips en adviezen door, als het ze lukt om contact met de moeder op St. Maarten te leggen. Belangrijk is vooral dat de boodschap vanuit Aruba aankomt en dat wij op onze beurt de vraag van

24 Hour Breastfeeding Support from Aruba

for victims of hurricane Irma

+ 297 5949678

Questions answered by volunteer IBCLC

de moeder krijgen, zodat we ons antwoord via de familie weer aan die moeder kunnen doorgeven.”

Advies
Op de vraag wat voor soort advies Directie Volksgezondheid geeft aan de vrouwen die daar in moeilijke omstandigheden hun baby

borstvoeding willen geven, antwoordt Lopez: “Ze kunnen uit hun ‘melkdip’ komen door bijvoorbeeld het kind van een ander ook te voeden, dat voert hun eigen melkproductie op. Ze kunnen baby’s in draagdoeken (slings) dragen, zodat hun handen vrij zijn om bijvoorbeeld mee te helpen met het opruimen.”

Recensie:

'Geweldige start jazzfestival'

ORANJESTAD — Het Caribbean Sea Jazz Festival ging gisteren op het Renaissance Festival Plaza van start met een zeer indrukwekkende opening door Oscar Kraal. Hij verwelkomde vanaf The Naked Stage energiek alle bezoekers. Ash Plays Santana bracht de bekende gitaar *strokes* van Carlos Santana feilloos tot leven en door zijn uiterlijk zou je hem bijna verwarren met *the real deal*.

door onze verslaggever
Natasha Tromp

Purple Stage
Tegelijkertijd stond Chris Kross op de Purple Stage in het Renaissance Convention Center. Een fijne zaal met airco en veel zitplaatsen. De jaarlijkse kunstgalerie was ook binnen te vinden met prachtige schilderijen van diverse lokale kunstenaars. Zowel binnen als buiten bij de ingang van de Purple Stage stonden kraampjes waar handgemaakte sierraden en kleinkunst verkocht werd. Buiten stonden terrasjes waar de muziek niet zo luid

was en bezoekers konden genieten van drankjes en kleine snacks. De *food court* was ruim met overal picknicktafels, dusdanig opgesteld dat via een groot scherm de optredens gevolgd konden worden. Het eten was van goede kwaliteit met veel variatie door een keur aan keukens van bekende restaurants zoals Café de Plaza en Cuba's Cookin. Gelukkig was tot het einde van het festival eten te koop. Hongerige bezoekers, waaronder ik, maakten daar ook gretig gebruik van.

Mainstage
Ruben Blades speelde het hele gebied rond het Padu Podium plat. De zanger en acteur uit Panama klonk heel scherp en zijn band was geweldig. Alle voetjes gingen van de vloer en de menigte zong uit volle borst mee met bekende nummers zoals Sorpresas. Het optreden van Habana Vieja All Stars was voor mij, en vele anderen, de *highlight* van de avond. Ze waren zo *on point* met oude nummers van onder andere Buena Vista Social Club zoals Candela. Iedereen zong en danste mee! NG La Ban-

da en natuurlijk de meeslepende dwarsfluittonen van Jose Luis Cortes zetten de toon voor het afsluiten van de avond. *They closed off with a bang!* Terwijl de Vinyl DJ's op de Purple Stage nog een laatste boost gaven aan de avond, vertrok iedereen weer richting huis.

NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO

BREAST CANCER SUPPORT GROUP
Mary Joan

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

In loving Memory

Of our Husband & father

Urwin A Mak

Een jaar is reeds voorbij gevlogen,
veels te vroeg van ons heen gegaan.

Je plotseling los te laten heeft ons veel pijn gedaan.

Fijne en bijzondere herinneringen is alles wat wij nog hebben.

Wij weten jij bent niet heen gegaan, God heeft je gebracht
naar het beloofde paradijs.

Je missie hier was volbracht.

Wij missen je en wij zullen altijd van je blijven houden.

Rachel en Urraisa Mak

8 jaar vooruitgang onder de AVP

Geef ons groen licht!

De AVP is de partij van de vooruitgang. In komende jaren plukken we de vruchten van het harde werken van de afgelopen jaren. Financiële stabiliteit, economische groei, kansen voor iedereen en gezonde en dynamische wijken, dat zijn onze doelstellingen voor 2017-2021. Aruba heeft stabiliteit en groei nodig.

2009	ARUBA	2017
-13%	Economische groei	+3.4%
12%	Werkloosheid	7% (5% 2018)
gesloten	Raffinaderij	open
-3.6% (-9.8% 2012)	Openbare Financiën	-0.5% (+0.5% 2018)
Bijna failliet	Pensioenfonds AOV	Veilig gesteld
Minimale Investerings	Oranjestad San Nicolas Haven Ziekenhuis Green Corridor	Grote Investerings

Download ons partijprogramma op www.avp.aw

Geef ons daarom groen licht voor nog eens vier jaar op 22 september en stem AVP.

Vrouwelijke verbinding bij donkere of nieuwe maan

Eerste Rode Tent poetst verloren vrouwen traditie op

ORANJESTAD — Een verloren stukje vrouwen traditie hernieuwde kracht geven; dat is de missie van de 28-jarige Laura van Leeuwen. Aanstaande donderdag 21 september organiseert zij een 'Rode Tent-tryout' op het eiland, een avond waarin vrouwen rond donkere of nieuwe maan met elkaar verbinden, levenskennis delen en de rust zoeken. "De oudere vrouwen kunnen met de jongeren hun wijsheid delen en de jongere vrouwen kunnen hun kijk op het leven geven."

door Bobby Spier

De uit Lelystad-afkomstige Van Leeuwen gooide in korte tijd haar leven om. Het werk van haar man bracht haar ongeveer drie maanden geleden naar Aruba, waardoor zij een punt zette achter haar baan als technisch oogkundig assistent. Eenmaal hier is zij niet van plan dit werk voort te zetten. "Het past niet heel erg meer bij me. Ik weet niet hoe het hier is, maar in Nederland had je te maken met best veel tijdsdruk en je hebt tegenwoordig in het ziekenhuis niet echt de tijd meer voor mensen."

Ik vind het veel fijner om echt persoonlijke aandacht te geven", vertelt zij terwijl haar onlangs geadopteerde rescue-hondje Bodhi haar aandacht probeert te trekken. Vorig jaar deed ze voor het eerst een yoga-opleiding. "En toen had ik al iets van 'oh ja, hier wil ik iets mee doen'. Maar om in Nederland je vaste baan op te zeggen, dat is best wel spannend. En dan ben je ook gewend aan het salaris dat je hebt, dan doe je dat niet zo gauw. Dus sinds dat we hier zijn, krijg ik echt de kans om mij op yoga te focussen."

Aanmelden

De Rode Tent (21 september van 19.30 tot en met 22.00 uur) is toegankelijk voor elke vrouw, ongeacht leeftijd, geloof en afkomst. Zoals Van Leeuwen zelf benadrukt 'moet niets tijdens de Rode Tent'. Iedereen is vrij om iets persoonlijks mee te nemen, zoals bijvoorbeeld een muziekinstrument, edelstenen of kaartensets. Aanmelden kan via het e-mailadres info@yogaiaflow.com, daarna krijg je de locatie doorgestuurd. Van Leeuwen vraagt een bedrag van 5 florin voor de bijeenkomst. Daarbij meldt zij: "Geld moet geen reden zijn om niet te komen. Mocht dit bedrag een probleem zijn, stuur mij dan een bericht, zodat we samen naar een andere manier van een bijdrage kunnen kijken."

Verhalen delen

Ze hoopt zich straks van de andere yogi's te onderscheiden met haar focus op 'rust' en 'zelfliefde', maar ook door voor het eerst een 'Rode Tent' te organiseren. Van Leeuwen legt uit dat vroeger, 'toen men nog meer naar de natuur leefde en nog niet alle techniek had', de Rode Tent een plek was waarin vrouwen met donkere of nieuwe maan bij elkaar kwamen om verhalen te delen over onder andere bevallen, geboorte en sterven. "De vrouwen deelden kennis. Het was echt een uniek stukje in het vrouwenleven dat eigenlijk een beetje is weggezet naarmate het steeds drukker werd in de maatschappij." Door invloeden uit Amerika en de internationale besteller 'De Rode Tent', geschreven door Anita Diamant, is de traditie weer langzaam aan het terugkomen, stelt zij. "Meestal is het nu een middag of een avond waarop vrouwen zich terugtrekken om te verbinden, om zichzelf en de rust op te zoeken en verhalen te delen."

Een ontmoeting

Zelf maakte Van Leeuwen twee jaar geleden haar eerste Rode Tent mee en inmiddels heeft ze dit ongeveer

veertig keer bijgewoond. "Via de yogaschool kwam ik bij de Rode Tent terecht en ik ben eigenlijk bij elke Rode Tent die daarna kwam, geweest. Ik vond het de eerste keer wel spannend, maar we begonnen echt met een klein groepje. Sowieso zijn het niet hele grote groepen, tien tot twaalf personen maximaal, omdat het ook best wel intiem is." Bij haar eerste Rode Tent stond het thema 'een ontmoeting' centraal, het thema dat ook van Leeuwen hanteert aanstaande donderdag. "Volgens mij ging het toen ook best wel rustig en was het vooral delen en praten. Ik heb ook Rode Tenten meegemaakt waarin je door middel van dans je gevoelens moest uiten. Ik denk dat als ik dat gelijk de eerste avond had gedaan, dan was ik misschien niet meer gekomen, want dan moet je best wel uit je comfortzone stappen."

Niet alleen

Een van de belangrijkste regels van de Rode Tent is dat wat daarin wordt besproken, ook daar blijft. Van Leeuwen, die zich straks 'hoedster' van de Rode Tent mag noemen, ziet hier persoonlijk op toe. "Die afspraak maak je met elkaar om de veiligheid te creëren, zodat je ook vanuit je hart kunt spreken." De tent zorgt in haar ogen onder andere voor erkenning. "Tijdens de Rode Tent merk je dat je niet de enige bent, er is zoveel erkenning. Door de ervaring en kennis die je meeneemt van andere vrouwen, is het minder moeilijk om dingen te veranderen. Je voelt je gesteund door andere vrouwen. Dat heb ik wel echt

'The billionaire tour'

Business coach Brad Sugars voor het eerst op Aruba

ORANJESTAD — ActionCOACH Aruba, de franchise van business coaches, organiseerde donderdagavond een gratis seminar met de oprichter van het bedrijf, de Australische businesscoach Brad Sugars. Het was de eerste keer dat Sugars aanwezig was op Aruba, na eerst Curaçao en Bonaire bezocht te hebben. De bijeenkomst vond plaats in het Hyatt hotel.

De avond werd geopend door Dave Martinus van ActionCOACH Aruba, gevolgd door een toespraak van Kamer van Koophandel-voorzitter Ernst Mohammed, die het publiek enthousiast voorhield: "Stel je voor dat Michael Jackson op het podium staat." Dat bleek niet nodig. "Het belangrijkste principe is dat je plezier moet hebben in wat je doet", riep Brad Sugars enthousiast en pakte het publiek voortvarend in. "Als jij geen plezier hebt van je onderneming, hoe denk je dat je werknemers zich voe-

len? Erger nog, hoe denk je dat je klanten zich voelen? Als je klanten niet houden van de koopervaring bij jou, blijven ze weg."

In een rap tempo met een dik Australische accent nam hij het publiek in zo'n twee uur mee via verschillende smakelijke anekdotes om financiële en zakelijke principes op zo'n manier uit te leggen dat het diverse 'aha'-momenten opleverde. Het publiek kon de spraakwaterfall bijna niet bijhouden en noteerde driftig in de aantekenblok-

jes. Dat hij een superverkoper is hoefde geen uitleg, hij verwees voortdurend naar zijn vele boeken, dvd's, een vervolg-workshop in het Hyatt op vrijdag, online cursussen en zijn jaarlijkse business seminar in Las Vegas. Hiermee demonstreerde hij tegelijk ook hoe hij zijn eigen verkoopprincipes steeds consequent toepaste. "Als je meer kunt leren dan ik, kan je meer dan mij verdienen", prees hij aan.

Uiteindelijk is het simpel, volgens de succesvolle entrepreneur. "Ik heb plezier in het coachen van ondernemers om veel geld te verdienen met hun onderneming. Wanneer je veel geld verdient, dan is de overheid ook blij, want hoe meer winst je maakt, hoe meer belastinginkomsten ze ontvangen."

Foto: Nadine Solas

Salud!

27 emoties

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com. Kijk voor een minder stressvol leven op www.positivehealth.nl.

Bij emoties wordt, ook in wetenschappelijke zin, doorgaans gedacht aan de zes emoties boos, bang, blij, bedroefd, verrast en walging. Velen denken ook dat deze emoties duidelijk van elkaar onderscheiden categorieën zijn. Je bent of boos, of bedroefd, je bent verrast of je walgt. Een nieuwe studie laat echter een veel genuanceerder en complexer palet van de menselijk emoties zien. Wetenschapsjournalist Yasmin Anwar deed in Greater Good Magazine verslag van het onderzoek van de Greater Good Science Center van de University of California Berkeley, waarin 27 categorieën menselijke emoties in onderlinge samenhang konden worden onderscheiden. De emoties bleken niet door een Chinese muur van elkaar gescheiden. Zij bleken gradueel in elkaar over te gaan.

Rijker

Aan meer dan 800 mensen, verdeeld in drie onderzoeks-

groepen, werden meer dan 2000 korte videofmpjes vertoond, waarmee verschillende emoties werden geprikkeld. Van geboorte en huwelijk tot dreiging en lachwekkende situaties, het passeerde allemaal de revue. Met vragenlijsten en andere manieren van expressie, werden de verschillende gevoelsreacties in kaart gebracht. Specifieke gevoelens kregen bovendien een speciale kleur toebedeeld. Dachner Keltner, directeur van Greater Good Science Center, zei dat 27 onderscheidende gevoelsdimensies nodig waren om de emoties van de honderden mensen betrouwbaar te kunnen weergeven. Hij zei dat emotionele reacties veel rijker en subtieler zijn dan eerst gedacht.

Meer onderzoek

Tot de 27 emoties horen onder meer bewondering, appreciatie, geamuseerd zijn, jaloezie, sympathie, seksueel verlangen, trots, triomfalisme, opwinding, empathische pijn, vredigheid, teleurstelling, verveling, schuld, belangstelling, nostalgie, opluchting en satisfactie. Het mag allemaal bekend lijken, maar het objectiever in kaart brengen van het uitgebreide palet van gevoelsreacties en bovenal hun onderlinge samenhang en dynamiek, is ook mengvormen, maakt verder (neuro)wetenschap-

Henry Does

pelijk onderzoek naar deze belangrijke dimensie van de menselijke geest veel beter mogelijk. De onderzoekers hebben het idee dat met dit onderzoek meer zicht is gekregen op het vol palet van het emotionele spectrum. Zij hopen dat zij andere wetenschappers en technologen hebben geholpen om preciezer de emotionele toestanden die ten grondslag liggen aan stemmingen, hersenactiviteit en gedrag, te begrijpen. Zij hopen daardoor de effectiviteit van psychiatrische behandelingen te bevorderen. Ook denken zij bij te dragen aan onderzoek dat meer inzicht moet creëren in de hersenactiviteit die ten grondslag ligt aan emoties. Ze hopen met hun bevindingen tevens bij te dragen aan het ontwikkelen van technologie die beter aansluit op onze emotionele behoeften.

The vehicle shown features optional equipment.

Character actor

In a world full of bit-players.

A statement for added aesthetic appeal. For added athleticism. For added adrenaline. The new GLC Coupé takes some of the most exciting aspects of the automobile and reshapes them into a new, self-assured whole. This Midsize Sport Utility Coupé, as its category is called, from Mercedes-Benz offers an exciting combination of SUV and coupé elements along with awesome driving dynamics. **Get behind the wheel now and experience the new GLC Coupé.**

Mercedes-Benz
The best or nothing.

YRAUSQUIN, L.G. Smith Boulevard 112, Oranjestad, Aruba
Tel: (297) 524 4444 / Fax: (297) 582 6661 / e-mail: info@yrausquin.com / www.yrausquin.com

Televisieprogramma's

Nederland 	Nederland 	Nederland 	ATV
14:30 Het beste brein van Nederland 15:45 Dwars Door De Week 16:35 NOS Studio Sport Eredivisie 17:30 NOS Studio Sport 18:03 Journaal 18:15 Hotel Sophie 19:10 Het beste brein van Nederland 20:30 EenVandaag 20:57 Journaal 21:22 Tekst-tv	15:20 Andere tijden 16:00 Nieuwsuur 16:40 Top of the Lake 17:45 Joy 19:00 De nachtzoen 19:10 Nieuwsuur 20:20 Tekst-tv zondag 17 september 0:55 Jacobine op zondag 1:25 De kist 1:55 De wandeling 2:30 De verwondering 3:00 Ik mis je 3:15 Nederland zingt op zondag 3:55 De kapel 4:05 Metterdaad 4:15 Gelooftgesprek 4:30 Eucharistieviering 5:35 Het vermoeden 5:59 Wilde ganzen 6:00 Songs of praise 6:40 Kwartslag 7:00 Fryslân Dok 7:35 Nu te zien 7:40 Verborgen verleden 8:35 Andere tijden 9:25 De macht van monniken in een nieuw Myanmar 10:25 De nieuwe buur 10:51 Socutera 11:00 Journaal 11:15 Jacobine op zondag 11:45 Kunstuur 12:15 Podium Witteman 13:25 Van DNA tot Z 14:15 Allah in Europa 15:05 Tegenlicht 16:00 Nieuwsuur 16:40 De monitor 17:10 Kruispunt	13:25 Junior Songfestival 2017 14:20 Murdered by My Boyfriend 15:25 Deal met de dood 17:10 First dates 18:10 Streetlab niet te geloven 19:00 De Braboneger basht 19:30 Het beste van 101TV 21:38 Tekst-tv zondag 17 september 0:30 Pingu 0:35 Raad eens hoeveel ik van je hou 0:45 Bing 0:55 Calimero 1:05 Kindertijd 1:30 Masha's sprookjes 1:36 Kiwi & Strit 1:40 Grizzly en de Lemmingen 1:50 Twisted whiskers 2:00 Zorro, the chronicles 2:25 Studio snugger 2:40 Zappsport 3:00 Mees Kees 3:25 Mees Kees 3:50 Willem Wever 4:15 Brugklas 5:10 Weekoverzicht SpangaS 6:05 De vloer op jr. 6:25 Welkom in de IJzeren Eeuw 6:50 Welkom in de IJzeren Eeuw 7:40 Welkom in de IJzeren Eeuw 8:05 Steve's gevaarlijke dienerreis 8:35 Steve's gevaarlijke dienerreis 9:00 Freeks wilde wereld 9:10 Zappmissie 9:30 Buitenspel 11:05 Gek op jou 11:15 Checkpoint 11:40 Caps club 12:05 De proefkeuken 12:30 Kiloknallers 13:00 Jeugdjournaal 13:25 Zapp echt gebeurt: Ik kan niet slapen 13:48 Socutera 13:50 3 op reis 14:25 Penozza 15:15 Sluipschutters 15:50 Zondag met Lubach 16:30 Peter Pannekoek: Zacht van binnen 17:30 3Lab 17:40 3Lab	zondag 17 september 01:00 1st Look 01:30 Talk Stoop 02:00 1st Look 02:30 Open House NYC 03:00 Open House NYC 03:30 Access Hollywood 04:30 Paid Programming 05:00 On the Money 05:30 Matter of Fact with Soledad O'Brien 06:00 Sunday Today in New York 08:00 Sunday Today With Willie Geist 09:00 Open House NYC 10:00 Today in New York 10:30 Meet the Press 11:30 Joel Osteen 12:00 Give 12:30 Naturally, Danny Seo 13:00 Track and Field 14:00 President's Cup Special 15:00 PGA Tour Golf 18:00 News 4 New York at 6 18:30 NBC Nightly News with Lester Holt 19:00 Do Your Job: Bill Belichick and the 2016 Patriots 20:00 America's Got Talent 21:00 American Ninja Warrior 23:00 News 4 New York at 11 23:00 News 4 New York Maandag 18 september 00:00 Sports Final 00:30 1st Look 01:00 Extra 02:00 Larry King Special Report 02:00 UPDATE 02:30 Talk Stoop 03:00 Access Hollywood 04:00 Today in New York 05:00 Today in New York 07:00 Today 09:00 Today's Take 10:00 Today 11:00 News 4 New York at 11 11:30 New York Live 12:00 The 2017 NBC Primetime Preview Show 12:30 The Ellen DeGeneres Show 13:30 PGA Tour Golf 18:00 News 4 New York at 6 18:30 NBC Nightly News with Lester Holt 19:00 Extra 19:30 Access Hollywood 20:00 American Ninja Warrior 22:00 Midnight, Texas 23:00 News 4 New York ar 11 23:30 The Tonight Show Starring Jimmy Fallon

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs
awaiting Adoption
www.arubaanimalshelter.com

BVN

15:10:	Mijn Vader is de Beste!	06:00:	NOS Sportjournaal
16:05:	NOS Journaal	06:10:	VRT Journaal
16:10:	Sesamstraat	06:40:	De leukste beste vrienden
16:25:	Mees Kees	07:30:	NOS Journaal
16:50:	Zappsport	07:45:	Weerbericht Europa/Afrika
17:15:	De Buitendienst	07:50:	Het beste brein van Nederland
17:30:	EenVandaag	09:05:	Dwars Door De Week
18:00:	NOS Sportjournaal	09:45:	De Braboneger Basht!
18:10:	VRT Journaal	10:15:	NOS Studio Sport
18:40:	De leukste beste vrienden		Eredivisie
19:30:	NOS Journaal	11:05:	Nieuwsuur
19:45:	Weerbericht Europa/Afrika	11:35:	Weerbericht
19:50:	Het beste brein van Nederland		Amerika/Caraïben
21:05:	Dwars Door De Week	11:40:	Iedereen beroemd
21:45:	De Braboneger Basht!	12:00:	VRT Journaal
22:15:	NOS Studio Sport	12:35:	De Zevende Dag
	Eredivisie	14:35:	Buitenhof
23:05:	Nieuwsuur	15:30:	Dagelijkse Kost Compilatie
23:35:	Weerbericht	16:15:	NOS Journaal
	Amerika/Caraïben	16:20:	De week van Karrewiet
23:40:	Iedereen beroemd	16:30:	Podium Witteman
		17:30:	Nederland Zingt op Zondag
zondag 17 september			
00:00:	VRT Journaal	18:10:	VRT Journaal
00:35:	St. Maarten na de orkaan	19:05:	NOS Studio Sport
01:15:	City Folk		Eredivisie
01:40:	BinnesteBuiten	20:00:	NOS Journaal
02:05:	Tijd voor MAX	20:15:	Weerbericht Europa/Afrika
02:45:	Checkpoint	20:20:	Twee tot de zesde macht
03:10:	Mijn Vader is de Beste!	21:20:	What's the right thing to do?
04:05:	NOS Journaal	22:05:	Zondag met Lubach
04:10:	Sesamstraat	22:35:	Nieuwsuur
04:25:	Mees Kees	23:05:	Weerbericht
04:50:	Zappsport		Amerika/Caraïben
05:15:	De Buitendienst	23:10:	2Doc: Waterlijken
05:30:	EenVandaag		

TeleCuraçao 	TeleAruba
15:00 Dokumentario 17:00 Herensia 18:00 Glam life with Kate 18:30 Curacao On 19:00 Desiree's Gourmet 20:00 TeleNotisia 20:30 VVRP 21:00 Wega di Number Korsou 21:10 Partisipashon di Morto 21:15 De Frente ku Lupe 22:15 Puerto Latino 23:00 Studio 24 Zondag 17 september 07:00 Youth Experience 08:00 Sukulento 08:30 Mi, Bo, Nos Salu 09:00 Metabolismo, Salu i Bienestar 10:00 Herensia 11:00 Vaye di Alabansa 11:30 Santu Sakrifisio di Misa 13:00 Major League Baseball 16:00 MLB Best 16:30 Curacao On 17:00 VClips 17:30 Wega di Number Korsou 17:45 Sorteo Ekstra 18:00 Before and After Magazine 19:00 Home Team 19:30 Curacao Day & Night 20:00 TeleNotisia 20:30 Koki riba Koki 21:00 Muhe 22:00 Hisa Buta 23:00 Desiree's Gourmet	zondag 17 september 06:00 am CNN en Español 08:00 am Resumen di Siman 08:30 am VOA Foro 09:00 am Interamericano 09:26 am DW Euromaxx 09:52 am DW Global 3000 10:18 am DW Tomorrow Today 10:44 am DW In Good Shape 10:59 am Time Out 12:00 pm Herensia 12:30 pm Trend Alert 12:30 pm Tabitha's TV Show 01:00 pm Caribbean Passport 01:30 pm Turbo 02:00 pm Sorteo di Lotto 02:10 pm Salinas - Xqlusive 02:30 pm Department Store 03:00 pm Purun Informativo 03:30 pm To be announced 04:00 pm E promoter 100 dia 05:30 pm Dia di Señor 06:00 pm To be announced 06:00 pm Sport 30 06:30 pm Little Kingdom 06:45 pm Aruba Orguoyso 07:00 pm Poets TV 08:00 pm Telenoticia Diadomingo 08:30 pm Al Caso 09:30 pm Pakiko vota ? 10:00 pm E promoter 100 dia 10:30 pm Talking Pictures 11:00 pm Telenoticia Diadomingo 11:30 pm VOA Border Crossings 12:00 pm CNN en Español maandag 18 september 06:00 am Café CNN 08:00 am Telenoticia Diadomingo 08:30 am CNN Vive la salud 09:00 am Nos Mainta 11:00 am Un rato serca Dika 11:30 am CNN World Sports 11:45 am Time Out 12:00 pm Telenoticia Diadomingo 12:30 pm DW In Good Shape 01:00 pm Lo que pasó 01:30 pm CNN Camilo 02:30 pm Sorteo di Lotto 02:40 pm Ivo 4 Life na TeleAruba 04:15 pm Nos Mainta 06:15 pm Time Out 06:30 pm Primera Plana 07:00 pm Programa Politico P.O.R. 08:00 pm Telenoticia 09:00 pm Sorteo di Lotto 09:10 pm Programa Informativo di P.O.R. 09:40 pm Programa Politico di RAIZ 10:10 pm Programa Politico M.E.P. 10:40 pm Programa Informativo di Gobierno 11:10 pm Telenoticia 12:10 am Time Out 12:25 am Primera Plana 01:00 am CNN Camilo 02:00 am Al Caso 03:00 am Telenoticia 04:00 am Nos Mainta

Dienstdoende huisartsen Weekenddienst

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
16 Sept. 2017 - Dr. Samuels
17 Sept. 2017 - Dr. H. Pieterse

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
16 & 17 Sept. 2017 - Dr. Tromp

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica Aloe 584-4606
Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica del Pueblo 582-1253

Informatie

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
4 Centro Medico	584-5794	Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004
Aloë	584-4606		
Central	585-1965		
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Kerkdiensten Protestantse Gemeente

Sunday 8.30 – 9.30
Worship service in English at Seroe Colorado Community Church.
The service is informal and the dresscode is “come as you are”.

Zondag 10.30 – 11.40
Eredienst in het kerkgebouw aan Wilhelminastraat 1; mensen van alle gezindten zijn welkom. Zingen en toepassing van de Bijbel staan centraal. De voertaal is Nederlands, met een korte samenvatting in het Engels. Er is een aparte ruimte met uitleg voor kinderen tot 12 jaar, en een crèche voor de kleinsten. Na de dienst praten mensen gezellig na in onze koffiekamer.

Dresscode is “island elegance”.

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Verkoop Algemeen: Zulma Kock - avisoaruba@amigoe.com	Zulma Kock - zckock@amigoe.com (layout)
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Verkoop/Acquisitie: Shawn Geerman - sgeerman@amigoe.com	Distributie: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvgoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Special Projects Coordinator Natasha Tromp - ntromp@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com
Redactie: Alex Lacle (hoofd redacteur) Mirte de Rozario Melissa Stamper Nadine Salas arubaredactie@amigoe.com	Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre - tlatorre@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Administratie Algemeen: adminaruba@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190
	Administratie Zulaika Kelly - zkelly@amigoe.com (abonnement)	

Het weer

ZONDAG 17 september 2017		ZONDAGNACHT	
Zonnig met wind vanuit het Oost tussen 28 en 39 km/u.		Helder met wind vanuit het Oost tussen 24 en 37 km/u.	
Zonsopgang	Zonsondergang	Maansopgang	Maansondergang
06:29	18:40	03:04	16:03
Max. Temp.	Voelt als	Min. Temp.	Voelt als
34°	40°	28°	32°
Wind	Precipitatie	Wind	Precipitatie
28 km/u	8%	24 km/u	6%
Oost	UV Index 10 van de 10	Oost	

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Zondag, 17 Sept. '17

Freewinds
**** – 23.45

Optimalisering overheidsgeleerde entiteiten

Omstreden overheidswet gaat niet meer door

WILLEMSTAD — De omstreden Landsverordening optimalisering overheidsgeleerde entiteiten zal worden ingetrokken. Dit stelt Financiën-minister Kenneth Gijsbertha (MAN). Deze wet was een jaar geleden één van de belangrijkste redenen voor de *paro general*, de algehele staking van 15 september 2016.

Volgens Gijsbertha is de nieuwe regering van mening dat zaken die door de omstreden wet geregeld worden, net zo goed geregeld kunnen worden door bestaande wetgeving en via statuten van de verschillende overheidsinstanties. “De wet was aangehouden en is dus nooit van kracht geworden.” De omstreden wet moest de relatie tussen de overheid en haar nv’s en stichtingen regelen en werd op 16 augustus vorig jaar door de Staten van Curaçao aangenomen. Niemand stemde tegen. Tijdens de behandeling van het bewuste agendapunt hadden maar twee Statenleden, de huidige minister Zita Jesus-Leito (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PAR) en toenmalig parlementariër voor de PS Sherwin Leonora, het woord gevoerd. Het voorstel werd met algemene

stemmen aangenomen. Pas later bleek dat de wet tal van zeer controversiële punten bevatte. De nieuwe wet is van toepassing op vennootschappen waarin de regering direct of indirect een aandeel heeft van meer dan 50 procent. Dat betekent dat dochterondernemingen, overheidsgeleerde entiteiten en rechtspersonen als de SVB, maar ook stichtingen van de overheid, onder de werking van deze Landsverordening zullen vallen. Verder worden er richtlijnen gecreëerd voor de financiële huishouding van stichtingen en nv’s van de regering en daarnaast hebben die ook betrekking op zaken zoals dienstauto’s, sponsoring en de subsidiering, alsook normen voor salarissen en vergoedingen, niet alleen voor directeuren maar ook voor het overige personeel.

Volgens de toenmalige minister van Financiën José Jardim (namens toenmalig onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran) was de wet in het leven geroepen om excessen te voorkomen. Maar de vakbonden stelden dat de wet tussen het recht op vrije onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden tussen werknemers en werkgevers in de (semi)publieke sector kwam te staan.

De omstreden wet was een van de redenen voor de algehele staking van 15 september vorig jaar, toen een door de vakcentrales uitgeroepen actie het eiland grotendeels stillegde. Op diezelfde dag besloot de toen zittende regering, het kabinet-Whiteman II, dat de wet zou worden aangehouden en dat het in het nationale dialoogplatform besproken zou worden. Dit overleg vond plaats, waarna de wet op tal van punten werd aangepast. Begin december vorig jaar werd er een convenant tussen de bonden en de regering overeengekomen.

Regeerprogramma: Ontplooien potentieel Curaçao ‘Een nieuwe manier van werken’

WILLEMSTAD — Het kabinet-Rhuggenaath wil de zaken anders doen. In het regeerprogramma 2017-2018, ‘Ontplooien van Curaçao’s potentieel’ maakt de regering zich sterk voor een nieuwe manier van regeren, want ‘werken op de manier zoals we tot nu toe hebben gedaan, heeft niet tot de gewenste resultaten geleid’, staat in het regeerprogramma.

Het regeerprogramma is een uitwerking van het regeerakkoord dat de partijen PAR, MAN en PIN met elkaar zijn overeengekomen, in concrete actiepunten. In het document dat eerder in de Raad van Ministers (RvM) werd behandeld staan tal van trajecten die in de voorbije weken zijn gemeld door de regering in haar regeerakkoord, het Urgentieprogramma om de armoede in de wijken te bestrijden, en in de regeringsverklaring die eerder deze week door gouverneur Lucille George-Wout bij de opening van het nieuw Statenjaar werd voorgelezen.

Het kabinet-Rhuggenaath gaat in het regeerprogramma uit van een combinatie van drie werkvormen. Het gaat hierbij om wijkgericht,

integraal, maar ook resultaatgericht en ‘evidence based’ werken. Uitgangspunt is de ontwikkeling van de wijken. Het eerder gepresenteerde Urgentieprogramma is hier een voorbeeld van. In vier wijken, Otrobanda, Montaña, Barber en Buena Vista, wordt op integrale wijze werk gemaakt van armoedebestrijding. Het is de bedoeling dat dit programma een jaar zal duren, waarna het, na evaluatie, in andere wijken zal worden ingezet. Het wijkgericht werken heeft als doel de uitvoering van het beleid dicht bij de burger te brengen. In de visie van het kabinet moet er daadwerkelijk contact zijn tussen de overheid en de burgers, waarbij burgers direct zijn betrokken bij het bepalen en uitvoeren van

beleid. Met integraal werken wordt bedoeld dat alle krachten gebundeld moeten worden om maatschappelijke uitdagingen, die een gecoördineerde inzet van meerdere ministeries vereisen, gezamenlijk aan te pakken en om effectiever om te gaan met de schaarse beschikbare middelen.

Met resultaatgericht en evidence based werken, stelt het kabinet dat alles uit moet gaan van feiten. “Door data te verzamelen en meetinstrumenten te gebruiken om te onderzoeken of de resultaten ook daadwerkelijk behaald zijn, kunnen conclusies getrokken worden met betrekking tot wat werkt en waar de prioriteiten liggen.” In het regeerprogramma is daarom een analyse gemaakt van waar Curaçao staat, aan de hand van cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Aan de hand van deze cijfers, geeft het kabinet aan wat de plannen voor de nieuwe regeerperiode zijn.

Normale leven komt langzaam weer op gang

De bemanning van de Zr.Ms. Karel Doorman roept op tot steun aan St. Maarten.

WILLEMSTAD — Langzamerhand komt het normale leven op St. Maarten weer op gang, aldus Defensiewoordvoerder luitenant-ter-zee, Egbert Stoel. De situatie op het Bovenwindse eiland omschrijft hij momenteel als ‘rustig’.

Stoel: “De eerste winkels, supermarkten, zijn weer open en worden beveiligd door militairen. Ook zijn er voor de distributie van brandstof twee benzinestations open. Het levert wel lange wachtrijen op, maar men kan in ieder geval weer tanken. Verder blijft de focus van de Defensie-manscapen op het bieden van ondersteuning van de voedsel- en waterdistributie, waarbij ervoor wordt gezorgd dat alles ordelijk en veilig verloopt.” Hij zegt verder dat een toename van de dekking van het gsm-netwerk er ook toe bijdraagt dat de dagelijkse gang van zaken normaliseert.

Tot nu toe zijn er volgens Stoel in totaal 1260 personen vanaf St. Maarten vervoerd. “Er zijn donderdag ook vijf militaire vluchten uitgevoerd. Heen met hulpgoederen en terug met mensen. Een heel klein deel betreft mensen die afgewisseld dienden te worden, zoals agenten. Maar het overgrote deel betreft evacués. Het merendeel daarvan zijn geëvacueerde toeristen.” Hij geeft aan dat vrijdag ook een cruiseschip op St. Maarten arriveert dat heeft toegezegd maximaal 2500 man aan boord te kunnen nemen, richting de Verenigde Sta-

ten. “Personen die over een ‘Esta’ beschikken, kunnen mee”, aldus Stoel. Het marineschip, Zr.Ms. Karel Doorman, dat deelname aan een internationale oefening op de Oostzee afbrak om de noodhulp op St. Maarten te ondersteunen, voer gisterenochtend de haven van Den Helder binnen. Het schip wordt de komende dagen beladen met hulpgoederen zoals vuilniswagens, bouwmaterialen, hekwerken, drinkwater en voedsel. In het Caribisch gebied zal het schip ook worden ingezet als ‘helicopter support ship’, voor hulphelikopters in de regio die aan boord van de Doorman bevoorrad worden en worden voorzien van brandstof. Stoel geeft aan dat in de zeehaven de kranen nog niet werken. “De monteur die is ingevlogen om de kranen te herstellen, is hard aan het werk opdat de haven weer volledig kan functioneren. Zo heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een vrachtschip ingehuurd dat reeds met volgeladen containers aan hulpgoederen, vanaf Curaçao is vertrokken. De hulpgoederen arriveren nu ook steeds meer via zee.” Mariniers en opvarenden van de marineschepen Zeeland en

Evacués komen aan op Curaçao.

Pelikaan ondersteunden de havenautoriteiten bij het opruimen en schoonmaken van de containerterminal. Stoel: “De luchthaven is nog steeds beperkt operationeel, maar er is voortgang. Men wil de vertrekkende mensen uit de zon hebben en vandaar dat de terminal langzaam weer in gebruik is genomen waardoor de marechaussee ook het grensbewakingsproces meer structuur kan geven.”

Herstelwerkzaamheden aan de waterfabriek en de leidingen blijft volgens de marine hoge prioriteit hebben. Op dit moment is er in drie van de vijftien wijken op St. Maarten stromend water. Dit geldt ook voor elektriciteit. Door herstel van een deel van de elektriciteit op het vliegveld werkt daar het gsm-netwerk weer. Een Boeing 747 van de KLM met plaats voor 268 passa-

giers was gisteren onderweg om te helpen bij de evacuatie. Het toestel vliegt eerst naar Curaçao om hulpgoederen op te halen. Het is de eerste KLM-passagiersvlucht naar het eiland sinds de orkaan. Het vliegend personeel zet zich vrijwillig in. Medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken vliegen mee om de evacuatie te begeleiden. Tot nu toe werden in totaal ruim 3800 mensen uit St. Maarten geëvacueerd, van wie 1400 door de Nederlandse krijgsmacht.

InselAir en Curoil
Donderdagochtend heeft een Fokker 50-PJKVM op St. Maarten Curaçaonaars opgehaald en naar huis gebracht. Curoil leverde daar gratis brandstof voor. De komende dagen zullen er meer vluchten zijn.

Duitse hulp
Een toestel dat heen en weer vloog tussen St. Maarten en Curaçao, is terug naar Nederland voor regulier onderhoud, aldus Stoel. “Omdat de vraag om transporttoestellen hoog blijft voor hulpgoederen, heeft de Duitse Luchtmacht twee Airbussen A400M voor hulp toegezegd die reeds donderdag op Hato gearriveerd zijn. Deze zijn zelfs groter dan het Hercules-type toestel. Er zal mogelijk ook nog een derde A400M toestel worden ingezet.”

Honorair consul van Duitsland Karel Frielink meldt dat door de Duitse Luchtmacht ruim 120 mensen zijn geëvacueerd, waarvan er 70 naar Guadeloupe zijn gebracht en de overige naar Curaçao. Ook is er reeds 33.000 kilo aan hulpgoederen naar St. Maarten gevlogen, waaronder levensmiddelen, tenten, generators, batterijen en medicijnen.

E slogan di e accion di e aña aki ta

“Wees voorzichtig, je gezichtsvermogen is gewichtig!!”

1 jaar na algehele staking

‘We hebben onze les niet geleerd’

WILLEMSTAD — Een jaar geleden werd Curaçao werd platgelegd door een algehele staking. Bijzondere bemiddelaar Randolph ‘Doy’ Gijsbertha, indertijd nauw betrokken bij het conflict dat ten grondslag lag aan de staking, constateert dat Curaçao geen les heeft getrokken uit de gebeurtenissen van een jaar terug. “Dezelfde discussies blijven voortduren. Het wordt tijd dat wij op een andere manier met onze conflicten omspringen.”

Op 15 september vorig jaar riepen de vakcentrales SSK en CGTC, bijgestaan door 23 vakbonden verenigd in de *Sindikatonan Uni di Kòrsou* (verenigde vakbonden van Curaçao), een *paro general*, een nationale staking uit. Hun oproep kreeg gehoor van 23 vakbonden. Aanleiding voor de actie – die het eiland grotendeels lam legde – waren de onderhandelingen voor een nieuwe cao voor de werknemers in dienst van aannemersbedrijven op het Isla- en COT-terrein, het ministeriële decreet van toenmalig Justitie-minister Nelson Navarro (Pais) voor een samenscholingsverbod en de omstreden Landsverordening optimalisering overheidsgeleerde entiteiten. De gevolgen van de actie waren verstrekkend. Scholen waren dicht, de stroom viel uit en dit kon niet worden hersteld omdat het personeel van Aqualetra

ook staakte. Curaçao maakte grimmige dagen mee. In de aanloop naar de actie werd het leegstaande nationale theater Sentro Pro Arte in brand gestoken. Ook waren er op diverse locaties brandjes. Op de bewuste dag werd er door de autoriteiten hemel en aarde bewogen om de actie zo snel mogelijk tot een einde te brengen. De regering besloot de Landsverordening optimalisering overheidsgeleerde entiteiten aan te houden; het samenscholingsverbod werd na de actie beëindigd. Het belangrijkste actiepunt was het conflict over de afronding van de cao voor werknemers in dienst van aannemersbedrijven op het Isla- en COT-terrein. Aannemersvereniging AAV en vakbond SGTk hadden op één punt na een akkoord bereikt. Het betrof een eenmalige uitkering en tekengeld. Het tekengeld werd door SGTk geëist als

Foto: Edsel Simbo

Stakers een jaar geleden bij het gebouw van vakcentrale SSK aan de Schouwburgweg.

compensatie voor het uitbliven van een cao over de jaren 2015 en 2016 voor de werknemers in dienst van aannemersbedrijven op het Isla- en COT-terrein. Uiteindelijk wist de private sector van Curaçao een bedrag van 1,8 miljoen gulden op tafel te leggen om aan de betaling te voldoen. Tot

op de dag van vandaag hebben de partijen niet aangegeven hoe dit bedrag op tafel is gekomen. Gijsbertha was namens de overheid als bijzondere bemiddelaar belast met de poging om een oplossing te vinden met de AAV en SGTk. Hij zat in die periode vorig jaar

wekenlang met de bewuste partijen om de tafel. Terugkijkend stelt Gijsbertha dat fouten uit het verleden niet herhaald moeten worden, maar dat hij constateert dat Curaçao niets van de algehele staking van vorig jaar heeft geleerd. “De actie was onder meer een actie voor

Schrijfclub Bonaire

De leden van de Schrijfclub Bonaire schrijven korte verhalen en columns, geïnspireerd op het leven in de Cariben. Zij delen hun passie en enthousiasme graag met zoveel mogelijk lezers. De Amigoe steunt dit initiatief met een wekelijkse publicatie. Reacties zijn van harte welkom via schrijfclubbonaire@gmail.com

Vriendje

De wind haastte zich langs de hoge gebouwen van Manhattan en probeerde zich overal in te wurmen. In haar te dunne wollen jas, in de gaten van haar gympies en in haar spijkerbroek waaronder ze geen mail-lot droeg want dan leken haar benen te dik, vond ze. Haar haren waaiden alle kanten op, de wollen muts lag thuis op het aanrecht. Ze begroef haar handen in de binnenkant van haar mouwen en haar gezicht in een sjaal. Hij niet. Hij liep met een glimlach, een zonnebril en een jas waarvan ze hem vertelde dat het geen winterjas was maar een herfstjas. “Een herfstjas?”, vroeg hij. Hij wist niet dat zoiets bestond.

Ze was nog niet aan hem gewend. In de spiegeling van de ruiten zag ze twee mensen meelopen die ze niet herkende. Ze stopten voor een etalage. Hij keek naar binnen, zij keek naar hen. Ze ging op haar tenen staan maar dat hielp niet. Ik ben te klein, dacht ze opeens. Ze dacht de hele tijd aan al haar imperfecties. Ik ben te oud. Ik ben niet mooi genoeg. Ik ben saai. En nu ben ik dus ook te klein. Maar hij draaide zich om en wilde haar hand pakken. “Nee”, riep ze. “Dat doe ik niet hoor, hand in hand lopen.” Die achtelozegebaren van de liefde stonden haar tegen. Liefde vond ze niet vanzelfsprekend, voor je het wist was het niet bijzonder meer. Ze wilde hem kussen als ze niets liever wilde dan hem kussen, ze zou zeggen dat ze van hem hield als hij eraan twijfelde en ze zou zijn

hand vasthouden als ze bang was om te vallen. Of als hij te ver van haar weg zou lopen. Het was ook veel te koud om haar handen uit haar mouwen te halen.

Hij vond het grappig. Zoals hij al haar eigenaardigheden grappig vond en zonder meer accepteerde. Nu nog wel, dacht ze. En zo vloog ze van verwondering naar een verdovend gevoel van geluk naar een angst die wilde dat ze ‘STOP’ riep en haar dan hard zou doen weghollen want God wat was het vermoeiend om je de hele tijd zo te voelen. Maar ze rende niet weg en bedacht dat ze precies klein genoeg was om haar hoofd onder zijn trui te stoppen als ze het nog kouder zou krijgen. In het museum waar ze ‘s middags waren had hij een foto van haar gemaakt. Hij stond boven en keek naar de mensenmassa beneden in de hal. Daartussen stond zij. Ze zag een vrouw in een zwarte broek en een okerkleurige trui. Ze was geen opvallende vrouw. Niemand had haar waarschijnlijk gezien. Behalve hij.

“Arm in arm dan”, vroeg hij. “Misschien”, zei ze. Ze probeerden het uit. Ze telden hun passen want die van hem waren te groot en die van haar te klein. Zo liepen ze door Manhattan. Twee verliefde mensen die hun passen op elkaar afstemden zodat ze arm in arm konden lopen.

Karine de Wit

Orkaan Irma ook een ramp voor huisdieren

Foto: NTR/Jean Mentens

Een Sintmaartens stel mocht zijn teckels veilig en wel aan boord nemen op een evacuatievlucht van de kustwacht.

PHILIPSBURG — Veel huisdieren hebben orkaan Irma op St. Maarten niet overleefd, maar er zijn ook honden die geluk hebben en met hun baasjes – of met dierenvrienden – geëvacueerd worden van het eiland. Dat schrijft Jean Mentens in een reportage voor Caribisch Netwerk.

De vier dierenbeschermingsorganisaties die het eiland rijk is, zijn er ondertussen in geslaagd om nagenoeg alle op hol geslagen honden en katten te vangen, maar voor veel huisdieren is orkaan Irma fataal gebleken. De stank van rottende kadavers van dode huisdieren, meestal onbereikbaar verborgen onder het puin, is op sommige plekken goed te ruiken.

Stress
“Ik heb mijn honden losgelaten voor de storm,” zegt Terrance Rey, “ze zoeken direct hun eigen veilige plekje en zijn na de orkaan gewoon weer teruggekomen. Maar

je ziet nu, zelfs een week na de orkaan, dat honden die de ramp hebben overleefd nog steeds gestresst gedrag vertonen.

Achtergelaten

Er zijn ook hopeloze verhalen van mensen die hun huisdieren moesten achterlaten omdat ze in allerijl geëvacueerd moesten worden. Lisa Davis-Burnett vertelt over haar buurvrouw, die met haar hoogbejaarde vader naar veiliger oorden kon vertrekken. Wanhopig verzocht ze Lisa zorg te dragen voor haar vier honden en vier katten die achter moesten blijven. “Hoe moet ik dat in vredes-

naam doen”, vraagt Lisa zich af. “Ik woon voorlopig met mijn eigen hond en drie pleeghonden op mijn kantoor, ik heb amper vervoer en grote moeite om mezelf en mijn eigen hond eten en drinken te geven.” Ze zucht en slaat de armen in de lucht.

Hondenevacuatie

Andere honden hebben veel geluk. Een vliegtuig van de Spaanse luchtmacht evacueert nu Spaanse onderdanen. Een jonge vrouw uit Madrid neemt twee vliegtuigbenches mee met daarin vier honden. “Het zijn hondjes van hier die verdwaald zijn. Nou hoop ik maar dat ze aan boord mogen”, zegt ze, “we vliegen eerst naar Sto. Domingo en daarna naar Spanje.”

Ze doet deze hondenevacuatie uit dierenliefde, op eigen initiatief.

OLB laat veel geld aan vrije uitkeringen liggen Jaarrekening 2016 OLB niet op orde

KRALENDIJK — 2016 was financieel geen slecht jaar voor het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). Het OLB heeft 2016 met een positief resultaat van 2,2 miljoen dollar afgesloten, constateert het College financieel toezicht Bonaire, St. Eustatius en Saba (CftBES). Toch mankeert er nog heel veel aan de jaarrekening 2016 van het OLB, concludeert het Cft in een schriftelijke reactie.

Door de jaarrekening 2016, de accountantsverklaring en het accountantsverslag veel te laat, pas op 31 augustus dit jaar, in te leveren, heeft Bonaire niet voldaan aan de deadline zoals opgenomen in de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (Wet FinBES). Ook blijkt uit de accountantsverklaring en het bijhorende accountantsverslag, dat Soab over de jaarrekening 2016 van Bonaire een oordeelonthouding heeft gegeven voor zowel het getrouwe beeld als de rechtmatigheid van de jaarrekening. Dat betekent dat de kwaliteit van het financieel beheer fors moet worden verbeterd. Daartoe dient het opgestelde verbeterplan financieel beheer aangevuld te worden, om aan te sluiten op de bevindingen van de accountant.

Overschot

Het Cft constateert verder dat het saldo van baten en lasten een overschot van 2,2 miljoen dollar vertoont, dat de vermogenspositie is versterkt en dat zowel het werk-kapitaal als de liquiditeitspositie zijn verbeterd. Daarentegen concludeert het Cft dat Bonaire sinds 2011 diverse kortlopende schulden verantwoordt, waarop geen mutaties hebben plaatsgevonden. “Het is onduidelijk of deze kortlopende schulden ook daadwerkelijk zijn verschuldigd en aan welke instantie”, aldus Cft-voorzitter Raymond Gradus.

Volgens het Cft heeft Bonaire omvangrijke financiële onzekerheden die een impact kunnen hebben op de begrotingsuitvoering. Zo is in 2016 1,8 miljoen dollar aan lasten verantwoord voor

verplichtingen uit hoofde van een functiewaarderingsproces die betrekking heeft op de periode 2005-2009. Ook is het voor het Cft niet mogelijk om vast te stellen, of de collectieve sector van Bonaire voldoet aan de rentelastnorm van gemiddeld 0 procent, aangezien het Cft niet beschikt over (voorlopige) cijfers van de collectieve sector.

Bijzondere uitkeringen

Met het afsluiten van het jaar 2016 met een positief resultaat van 2,2 miljoen, boekt het OLB een beter resultaat dan oorspronkelijk begroot, omdat het uitgang van een nihil saldo. Dit resultaat is het gevolg van het feit dat het eiland meer heeft opgebracht aan baten. In totaal werd 53,4 miljoen dollar binnengehaald, terwijl de prognose begroting uitging van 58,7 miljoen. Daartegenover vielen de uitgaven, 51,1 miljoen, lager uit dan de begrote 58,7 miljoen voor 2016. De baten bestaan uit 27,3 miljoen dollar aan vrije uitkering, 16,3 miljoen aan lokale opbrengsten, 7,1 miljoen aan bijzondere uitkerin-

gen en voor 2,7 miljoen aan overige baten. Het OLB moet beter gebruik maken van de bijzondere uitkeringen. Er ligt nog voor 7,1 miljoen dollar beschikbaar aan niet gebruikte vrije uitkeringen. Volgens het Cft staat eind 2016 nog een bedrag van 7,1 miljoen beschikbaar aan bijzondere uitkeringen. Dat komt omdat eind 2015 nog een saldo van 8,1 miljoen dollar aan bijzondere uitkeringen stond op de balans. In 2016 is 6,1 miljoen aan bijzondere uitkeringen ontvangen. In 2016 is ten laste van de bijzondere uitkeringen 7,1 miljoen uitgegeven. Daarom is eind 2016 nog 7,1 miljoen dollar aan bijzondere uitkeringen beschikbaar. Het betreft hier geoordeelde middelen die in het komende jaar voor diverse projecten kunnen worden aangewend. Het Cft wijst het OLB erop dat er per 1 januari 2016 elf bijzondere uitkeringen beschikbaar waren, maar niet zijn aangewend gedurende dat jaar voor een totaal bedrag van 0,6 miljoen dollar. Dat moet nu aangewend worden, vindt het Cft.

Bericht gunning aanbesteding voor de levering van incontinentie en absorptiemateriaal aan AZV verzekerden

Het Uitvoeringsorgaan AZV, gevestigd aan de Rumbastraat 21 te Oranjestad Aruba, is het uitvoerend orgaan van het zorgverzekeringsstelsel van Aruba, en biedt aan alle burgers van Aruba een ziektekostenverzekering. Het Uitvoeringsorgaan AZV opereert volgens de Landsverordening AZV. Deze landsverordening en de bijbehorende landsbesluiten regelen de aanspraken van verzekerden. Zo is de verstrekking van incontinentie- en absorptiematerialen nader geregeld in het Landsbesluit Hulp-middelen.

Aanbesteding

Voor de levering van deze incontinentie en absorptiematerialen aan AZV verzekerden die hiervoor een voorschrift van de behandelend arts hebben en het Uitvoeringsorgaan vooraf de machtiging heeft afgegeven, is er een aanbesteding (conform de eisen van de “Government Procurement Agreement” (GPA/113) van de “World Trade Organization”) gedaan voor een tweede leverancier van deze materialen. Het hoogst geoffreerd daggeldtarief bedroeg 7 AWG,- en het laagst geoffreerd daggeldtarief bedroeg 4,09 AWG,-.

Gunning

De aanbesteding is op 7 juli 2017 gegund aan de inschrijver Martijn Trading Company N.V., gevestigd aan de Italiëstraat 1 te Oranjestad Aruba.

Martijn Trading Company N.V. verstrekt, naast de reeds gecontracteerde leverancier Visser Trading Aruba N.V., incontinentie en absorptiematerialen aan AZV verzekerden uit een assortiment die in ieder geval bestaat uit; inleggers, netbroekjes, broekjes (pants), slips, bedbeschermende onderleggers, en anale tampons.

Uitvoeringsorgaan AZV | Rumbastraat 21, Oranjestad Aruba | www.azv.av

Colegio Arubano biedt sinds 1959 als enige school HAVO en VWO dagonderwijs aan op Aruba. Het onderwijs wordt gegeven vanuit een brede christelijke basis met respect voor alle overtuigingen. De school kent ongeveer 1600 leerlingen en wordt bestuurd vanuit de Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba (SMOA). Colegio Arubano staat voor kwaliteit van onderwijs in een gezond pedagogisch klimaat, waarbij de leerling centraal staat.

De afgelopen maanden heeft de school een organisatorische verandering ondergaan. Een van de cruciale veranderingen betreft de creatie van de functie Manager Bedrijfsvoering van waaruit alle niet-onderwijs activiteiten worden aangestuurd. Deze functie is per 1 september ingevuld. De dagelijkse leiding met betrekking tot de onderwijsprocessen en leerlingbegeleiding blijft in handen van de Rector met ondersteuning van een team van Conrectoren. Zowel de Rector als de Manager Bedrijfsvoering rapporteren aan het bestuur van de stichting. Op basis van deze aangepaste managementstructuur is het bestuur van SMOA een vernieuwd wervingsproces begonnen naar kandidaten voor de functie van

RECTOR

Profiel:

Als rector bent u eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op Colegio Arubano en de zorg/begeleiding die aan leerlingen wordt gegeven. Hierbij geeft u uitvoering aan het strategisch plan welke gedurende de afgelopen jaren is geformuleerd. U werkt hierin intensief samen met het team van conrectoren met ondersteuning van een secretariaat. Op bevolgen en positieve wijze bent u in staat om direct en indirect leiding te geven aan de groep van meer dan 100 docenten, onderwijsassistenten en leerlingbegeleiders. Tevens bent u verantwoordelijk voor constructieve relaties tussen de school, studenten, ouders, overheid en andere instellingen.

Functie-eisen:

- Doctoraal/Master in vakgerichte opleiding en in bezit van 1° graads leraarsbevoegdheid;
- Inspirerend leider met ruime leidinggevende ervaring binnen onderwijsinstelling(en) en aantoonbaar strategisch inzicht;
- Empathische en proactieve netwerker die op positieve en resultaatgerichte manier te werk gaat met weerstanden binnen en buiten de organisatie;
- Gedegen kennis van relevante wet- en regelgeving, goede inzichten in de Arubaanse cultuur en sociaal economische verhoudingen, achtergronden en technieken met betrekking tot didactiek en onderwijs binnen de Arubaanse context alsook de andere koninkrijkspartners;
- Professionele en tactvolle uitdrukkingsvaardigheid in Nederlands en Papiamentu.

Reacties:

Geïnteresseerden nodigen wij uit om te solliciteren. Uiterlijke reactiedatum is 30 september 2017. Motivatiebrief en CV kunt u richten aan mw. Gilda Kelly via bestuursmoa@colegioarubano.aw. Een psychologisch onderzoek kan onderdeel uitmaken van de selectieprocedure.

**(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bei TURTLE HOTLINE :
592 93 93**

Britse terreurdreiging naar hoogste niveau

Een gewapende politieagent en militairen in het centrum van Londen.

LONDEN — De Britse premier Theresa May heeft het dreigingsniveau van aanslagen in het land bijgesteld van ‘ernstig’ naar ‘kritiek’. Dat is het hoogste niveau, wat betekent dat er op korte termijn een terreurdaad wordt verwacht. May nam dat besluit gisteravond na de aanslag in de Londense ondergrondse eerder op de dag. De aanslag is opgeëist door Islamitische Staat. Het is de vijfde terreurdaad in Groot-Brittannië in zes maanden.

May zei op tv dat er de komende dagen gewapende politieagenten en militairen te zien zullen zijn in de straten. “Gedurende deze

periode nemen legereenheden de bewakingstaken van de politie over op bepaalde afgeschermdde plekken die niet toegankelijk zijn voor

publiek.” May vertelde dat er meer zal worden gepatrouilleerd en met name het transportsysteem extra zal worden beveiligd. De chef van de dienst terreurbestrijding Mark Rowley vertelde dat hij om die militaire versterking had gevraagd ‘ter geruststelling van de Britse bevolking’. Het onderzoek naar de ontloffing van een geïmproviseerde bom in de metrotrein, waardoor 29 mensen gewond

raakten, verloopt volgens hem voorspoedig. Rechercheurs bekijken zo snel mogelijk alle beschikbare beelden van bewakingscamera’s en analyseren de resten van het explosief. Dat IS de aanslag heeft geclaimd, noemde Rowley een routinegebaar dat nog geen bewijs is voor jihadistische betrokkenheid. Hij waarschuwde voor wilde speculaties die het onderzoek kunnen belemmeren.

Rellen in St. Louis na vrij spraak ex-agent

Demonstranten in St. Louis.

ST. LOUIS — In de Amerikaanse stad St. Louis zijn gisteravond laat rellen uitgebroken nadat een blanke voormalige politieagent was vrijgesproken van moord op een zwarte verdachte. De politie zette traangas en rubberen kogels in tijdens botsingen met de demonstranten.

Wat begon als een vreedzaam protest na de vrij spraak gisteren werd gewelddadig toen de politie een kleine groep demonstranten aansprak. De politie vuurde

met traangas toen demonstranten ramen insloegen van een bibliotheek, een restaurant, een huis en met stenen en flessen gooiden. Tien politieagenten raakten

gewond. Zeker 23 demonstranten zijn aangehouden, zei de politie.

Na de uitspraak gisteren marcheerden ongeveer 600 demonstranten vanaf het gerechtsgebouw door het centrum van St. Louis, en scandeerden ‘Geen rechtvaardigheid, geen vrede’. Sommigen droegen een spandoek met de tekst ‘Black Lives Matter’.

Opnieuw hoofdrol Glazen Koets op Prinsjesdag

DEN HAAG — Opmieuw rijdt dinsdag niet de Gouden Koets van Paleis Noordeinde naar het Binnenhof, maar de veel oudere Glazen Koets. De Gouden Koets wordt momenteel gerestaureerd en kan naar schatting vier jaar niet worden gebruikt.

De Gouden en de Glazen Koets zijn formeel gelijkwaardige staatsieberlines. De Glazen Koets is de trots van de Koninklijke Stallen. Het is het oudste rijtuig in de collectie, in 1826 gemaakt voor koning Willem I en vanaf 1840 in gebruik op Prinsjesdag. De koets is opvallend groot en heeft een donkerblauwe kast, die is afgezet met een vergulde lijst van laurier- en eikenbladeren. De kwetsbare ornamenten-

rand onder de ramen wordt beschermd door glas, vanwaar de naam. Koningin Wilhelmina kreeg de Gouden Koets bij haar inhuldiging in 1898 en gebruikte die altijd op Prinsjesdag. De Glazen Koets werd sindsdien nog wel van stal gehaald bij officiële gelegenheden. Zo was het rijtuig te zien bij het huwelijk van prinses Juliana met prins Bernhard en toen prinses Beatrix met prins Claus trouwde. Het gebruik

van zowel de Gouden als de Glazen Koets is omgeven met protocollaire regels. Alleen een koning of koninklijke prins mag in een koets met rondom glas zitten. Als de koning er zelf in plaatsneemt, worden acht paarden ingespannen, in alle andere gevallen ‘maar’ zes. Nodig is dat niet; bij oefenritten volstaan twee paarden. Naast de koets lopen vier lakeien, die het portier openen en sluiten en een trapje uitklappen. De Glazen Koets wordt vaak verward met het rijtuig dat prins Constantijn en prinses Laurentien gebruiken, maar dat is een eenvoudiger gala-glasberline.

Overleg met Iran in New York over kernverdrag

TEHERAN — De Iraanse minister van Buitenlandse Zaken Mohamed Jawad Sharif zal volgende week in New York besprekingen voeren over de toekomst van het nucleaire verdrag van Wenen uit 2015. Dat verdrag tussen Iran enerzijds en de Verenigde Staten, Rusland, China, Frankrijk, Groot-Brittannië en Duitsland aan de andere kant moest de bezorgdheid van de internationale gemeenschap over een Iraanse kernbom wegnemen.

De gesprekken met de ministers van Buitenlandse Zaken van de vijf VN-landen met vetorecht, Duitsland en EU-buitenlandchef Federica Mogherini staan voor woensdag gepland in de marge van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, meldde het Iraanse persbureau *Isna* vandaag. Het is

Sharifs eerste ontmoeting met zijn Amerikaanse ambtgenoot Rex Tillerson. Achtergrond voor de gesprekken is de kritiek van de Amerikaanse regering op de overeenkomst, evenals inspanningen om de deal aan te scherpen. De Amerikaanse president Donald Trump zei donderdag nog: “De Iran-

deal is een van de slechtste deals die ik ooit heb gezien.” Volgens Trump houdt Iran zich niet aan de afspraken. Onder het twee jaar geleden gesloten verdrag is afgesproken dat het Westen zijn economische sancties tegen het land grotendeels opheft, in ruil voor intensieve, internationale inspecties. De Iraanse president Hassan Rohani waarschuwde onlangs dat de VS het nucleaire verdrag zouden kunnen opzeggen. Iran zegt zich steeds aan alle afspraken te hebben gehouden, maar als de VS de deal torpederen, zal Iran op passende wijze reageren, zei de president.

Smokkelvrachtwagen op autobaan onderschept

FRANKFURT AN DER ODER — De Duitse politie heeft een vrachtwagen met 51 mensen in het laadruim onderschept op de snelweg A12 vlakbij de grens met Polen. Onder de inzittenden bevonden zich zeventien kinderen, liet een woordvoerder van de federale politie vandaag weten.

Volgens de woordvoerder zaten en stonden de mensen in het laadruim. Het zou om meerdere families gaan die naar eigen zeggen uit Irak afkomstig zijn. Paspoorten of identiteitskaarten hadden zij niet bij zich. Het zijn

twintig mannen, veertien vrouwen, tien jongens en zeven meisjes. De politie dwong de 46-jarige chauffeur zijn vrachtwagen te stoppen vannacht rond 02.00 uur op de snelweg tussen Müllrose en Berlijn. De

Turkse chauffeur zit voorlopig vast op verdenking van mensensmokkel. Volgens een woordvoerder worden de inzittenden opgevangen in een tent van de politie in Frankfurt an der Oder. Voor zover bekend is niemand gewond geraakt. Hoe lang de truck al onderweg was, is nog onduidelijk. Vanwege de nabijheid van de Poolse grens is het duidelijk dat de wagen van Polen naar Duitsland kwam, zei de woordvoerder.

Britse politie pakt verdachte aanslag metro

LONDEN — Een dag na de aanslag op een metro in Londen heeft de Britse politie een verdachte gearresteerd. De achttienjarige man werd vanochtend aangehouden in het havengebied van de stad Dover, meldde de politie.

“We hebben vanmorgen een belangrijke aanhouding verricht in ons onderzoek”, zei Neil Basu, nationaal coördinator van de afdeling antiterrorisme, in een verklaring. “Hoewel we tevreden zijn met de gemaakte vooruitgang, gaat het onderzoek

door en blijft het dreigingsniveau kritiek.” De ‘doe-het-zelfbom’ in een plastic tasje ontplofte gisteren in een volle metro bij het metrostation Parsons Green. Door de aanslag raakten 29 mensen gewond. Terreurbeweging Islamitische Staat

(IS) eiste de aanslag op. Het metrostation is vanochtend vroeg weer in gebruik genomen. Volgens de BBC zou de bom van eenzelfde constructie zijn geweest als die bij de aanslag in Manchester. Bij die aanslag in mei werden 22 mensen gedood. De politie-inzet is dit weekende in heel Groot-Brittannië sterk verhoogd. Ook zijn militairen ingezet om instellingen en burgers te beschermen.

Dieven trekken geldautomaat de straat op

ROERMOND — Dieven hebben op het Retailpark in Roermond een geldautomaat uit een supermarkt gesleept en vernield. Ze zijn er daarna vandoor gegaan met een vluchtauto met Duitse kentekenplaten, die later leeg werd gevonden op de N280 niet ver van de Duitse grens.

Volgens de politie is er sprake van grote schade bij de supermarkt, een filiaal van Albert Heijn. De

dieven hadden de ingang geforceerd en de pinautomaat met spanbanden aan de auto gehangen. Voor zo-

ver bekend is er niets buitgemaakt.

De winkel is gewoon open terwijl de kapotte ruiten worden gerepareerd, aldus een medewerker. De politie heeft na de roof nog geruime tijd gezocht naar de daders, maar niemand gevonden. De zoektocht

werd vanuit de lucht door zowel de Nederlandse als een Duitse helikopter ondersteund.

De pinautomaat en de auto die is gebruikt om de machine het pand uit te slepen, worden onderzocht op sporen. De politie roept getuigen op zich te melden.

MIVD-baas waarschuwt voor proliferatiepogingen

DEN HAAG — De Nederlandse inlichtingendiensten verstoren jaarlijks een ‘substantieel’ aantal pogingen om aan kennis en materialen voor massavernietigingswapens te komen. Bedrijven en kennisinstellingen zijn zich onvoldoende bewust van het risico dat landen als Noord-Korea en Iran ook in Nederland kunnen ‘winkelen’.

Dat zegt directeur Onno Eichelsheim van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst MIVD in een interview met het ANP. De gezamenlijke eenheid Unit Contraproliferatie (UCP) van de MIVD en de AIVD houdt zich bezig met het tegengaan van de verspreiding van massavernietigingswapens en doet onderzoek naar heimelijke programma’s in risicolanden.

Hoe vaak de UCP aanschaffpogingen verijdelt, zegt Eichelsheim niet. Dat kan iets verraden over de capaciteit van de eenheid, waarover hij alleen kwijt wil dat er ‘tientallen’ mensen werken. Wel zegt hij dat naar het ministerie van Buitenlandse Zaken ieder jaar tientallen ambtsberichten gaan om bijvoorbeeld een exportvergunning tegen te houden.

Nederland is volgens hem een van de technologisch hoogwaardige landen waar ‘landen van zorg’ als Iran, Pakistan en Syrië naar kijken voor kennis en materialen. “Het is bijna een supermarkt voor landen die dit soort wapens willen ontwikkelen. Ze zoeken niet eens per se naar het meest dure of hoogwaardige product, want dat valt vaak op”, aldus de MIVD-directeur. “De methode is dat ze niet alleen het A-merk kiezen maar ook het huismerk, want dat valt minder op.” Dat maakt dat niet alleen kennisinstellingen zoals TNO interessant kunnen zijn, maar ook een mkb-bedrijf dat kogellagers, hoogwaardige gyro’s of hittebestendige materialen maakt. “Zo’n onderdeel zou je zomaar terug kunnen zien in een ballistische raket van Iran.” Ook een land

als Noord-Korea is buiten de landsgrenzen op zoek naar dit soort rakettechnologie.

Bewustzijn
Volgens hem is het bewustzijn van bedrijven dat hun producten kunnen bijdragen aan de productie van massavernietigingswapens ‘te laag’. Eichelsheim vindt het een probleem van grote én kleine bedrijven. Maar ‘het mkb is natuurlijk kwetsbaarder omdat het zich misschien minder bewust is van de problematiek’. “Grote bedrijven zijn ook makkelijker benaderbaar door ons.”

Landen, of terreurgroepen, gaan bijna altijd schuil achter een tussenbedrijf of agent. Dat kan een farmaceutisch coverbedrijf zijn dat aan chemicaliën probeert te komen. Of een tussenpersoon die droges bestelt voor de Verenigde Arabische Emiraten, maar die in werkelijkheid bestemd zijn voor IS, dat er misschien wel chemische wapens onder wil hangen. Volgens de directeur zijn er ondanks deze dekmantels signalen die iets kunnen ver-

raden over de eindgebruiker. “Als je een klant hebt die een miljoen wil betalen voor chemicaliën waar je op de Europese markt eigenlijk maar 500.000 voor krijgt, dan moet er eigenlijk een lampje gaan branden.”

Signalen
Ook een ongebruikelijk leveradres of moeizaam telefonisch contact met de koper zijn volgens hem aanwijzingen. Deze worden ook zo veel mogelijk met bedrijven gedeeld. Eichelsheim hoopt dat bedrijven de MIVD of AIVD bellen als zij dit soort signalen opmerken. Hij roept bovendien op om ervoor te zorgen dat één medewerker of student nooit toegang heeft tot alle informatie in een organisatie. De kans op proliferatie is volgens de MIVD-baas aanzienlijk. “Het risico op proliferatie groeit door mondialisering, open grenzen en digitalisering en doordat sommige landen per se massavernietigingswapens en ballistische raketten willen hebben.”

Euro

Rood

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen zijn gisteren met verlies gesloten. Een Noord-Koreaanse rakettest en een terreuraanslag in een Londense metro, waarbij zeker 22 mensen gewond raakten, drukten het sentiment. Macro-economische cijfers uit de Verenigde Staten boden in de middaghandel geen aanknopingspunten om de verliezen uit te wissen.

De AEX-index op Beursplein 5 sloot de laatste handelsdag van de week met een min van 0,5 procent op 526,78 punten. De MidKap daalde 0,4 procent tot 809,71 punten. De beurzen in Parijs en Frankfurt leverden tot 0,2 procent in. De Londense FTSE ging iets harder omlaag en verloor ruim 1 procent. Unilever was de grootste stijger onder de hoofdfondsen. De maker van voedsel en verzorgingsproducten won 0,5 procent.

ABN Amro daalde 0,7 procent. De Nederlandse staat heeft zijn belang in ABN Amro zoals aangekondigd verkleind van 63 procent naar 56 procent. Bij elkaar zijn 65 miljoen certificaten van aandelen verkocht voor 23,50 euro per stuk. PostNL deed het met een winst van 2,1 procent het best in de MidKap. Het postbedrijf profiteerde van een positief beleggingsadvies van Goldman Sachs. Grootste daler onder de middelgrote fondsen was technologiebedrijf TKH, dat 1,6 procent inleverde. De euro was 1,1959 dollar waard, tegen 1,1884 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse ruwe olie kostte 0,2 procent minder op 49,81 dollar. Brentolie werd 0,2 procent duurder op 55,56 dollar per vat.

Wall Street

Recordstand

NEW YORK — De Dow-Jonesindex is gisteren opnieuw op een recordstand gesloten. Het was de vierde dag op rij dat de leidende index een nieuw slotrecord wist neer te zetten. Ook de brede S&P 500 zette een record neer en sloot voor het eerst boven de 2500 punten. De beurzen in New York gingen na een voorzichtig begin van de dag over de volle breedte omhoog.

Beleggers leken zich niet al druk te maken over een Noord-Koreaanse rakettest en een door IS geclaimde aanslag in de metro in Londen. Ook wisselend macro-economisch nieuws drukte het sentiment niet al te zeer. De Dow-Jonesindex sloot de laatste handelsdag van de week af met een winst van 0,3 procent op 22.268,34 punten. De bredere S&P 500 klon 0,2 procent naar 2500,23 punten. Technologiegraadmeter Nasdaq ging 0,3 procent omhoog en sloot de week op 6448,47 punten. De reeks macro-economische cijfers gaven een gemengd beeld. Het consumentenvertrouwen kroop iets omhoog, maar de winkelverkoop waren juist lager dan in juli.

Ook de industriële productie ging omlaag. In de regio New York groeide de industrie echter sterk. Apple had sinds de presentatie van nieuwe iPhones op dinsdag alleen nog maar verlies geleden. Het aandeel was door die dalingen echter weer aantrekkelijk geworden en de techgigant ging vrijdag 1 procent omhoog. Aanbieders van cruises hadden opnieuw te lijden van de gevolgen van orkaan Irma. Dat leidde tot verliezen van 1,7 tot 4,1 procent voor Carnival, Royal Caribbean en Norwegian Cruise Lines. Equifax kreeg een tik op de vingers van justitie in de VS die een hack bij het bedrijf onderzoekt. Het aandeel in de kredietbeoordelaar daalde 3,8 procent.

Dijsselbloem: Belastingen geen nationale zaak

TALLINN — Het is volgens minister van Financiën Jeroen Dijsselbloem niet meer vol te houden dat belastingen een soevereine zaak van Nederland zijn. “Het is oppassen met adviezen aan je opvolger, maar Nederland zou er goed aan doen zich aan te sluiten bij de landen die de moderne belastingen vormgeven. De ontwikkelingen gaan heel snel.”

Dat zei hij na een bijeenkomst van de EU-ministers van Financiën in Tallinn. Ze spraken er over een gezamenlijk voorstel van Frankrijk, Duitsland, Spanje en Italië om techreuzen als Google, Apple, Facebook en Amazon in de EU aan te slaan over hun omzetten in de landen waar ze actief zijn. Nu betalen ze winstbelasting in het land van vestiging.

Nog zes landen zetten hun handtekening onder het plan maar Nederland niet. “Ik vind het een heel goed initiatief”, zei Dijsselbloem. “Belastingen in een digitale economie vergen een andere

Jeroen Dijsselbloem

vormgeving. Maar dit is voor de nieuwe regering.” Volgens minister Bruno Le Maire verkoopt Amazon heel veel boeken online in Frankrijk, maar profiteert zijn schatkist daar niet van. Daar komt bij dat de internetgiganten voor hun hoofdkantoor fiscaal ‘goede

kope’ landen als Ierland en Luxemburg hebben gekozen. “Dit gaat over de grootse techbedrijven in de wereld die echt te weinig belasting betalen”, aldus Dijsselbloem. Luxemburg en Ierland steunen het voorstel van Frankrijk en co niet. Dijsselbloem zei dat een

grote meerderheid in de EU snel een oplossing wil. “Het is echter erg complex. Wat en hoe belast je? Hoe bepaal je bijvoorbeeld de waarde van data?” EU-commissaris Valdis Dombrovskis beloofde in de lente concrete wetsvoorstellen te presenteren.

Ryanair schrapt tijdelijk 50 vluchten per dag

DUBLIN — Luchtvaartmaatschappij Ryanair schrapt tot eind volgende maand dagelijks tussen de veertig en vijftig vluchten. Dat is volgens het bedrijf nodig om de ‘punctualiteit van de dienstregeling te verbeteren’.

Het schrappen van de vluchten is gisteren begonnen en is niet vooraf door Ryanair gecommuniceerd. Het aantal vluchten dat op tijd op bestemming aankwam is de afgelopen maand tot onder

de 80 procent gedaald, zegt de vliegmaatschappij. Ryanair zegt ‘last te hebben van slecht weer, stakingen bij luchtverkeersleiders en personeel dat voor het eind van het jaar een berg achter-

stallige vakantiedagen moet opmaken, waardoor soms onderbemanning ontstaat’.

Naar schatting worden door de annuleringen de plannen van in totaal ongeveer 285.000 reizigers in de war gebracht. Klanten werden kort voor hun vlucht via e-mail op de hoogte gesteld. Op sociale media regende het boze reacties van getrof-

fen reizigers. Ryanair-klanten die een stoel hebben geboekt op een geannuleerde vlucht kunnen deze kosteloos omboeken of hun geld terugvragen. Of er ook vluchten van en naar Nederland worden geannuleerd is nog niet bekend. Belgische media melden dat er vrijdag op luchthaven Charleroi vier vluchten zijn geschrapt.

Dutch Caribbean
Securities Exchange

Investors' Corner

Aandelen – hoe zit dat precies? Deel 1

“Waarom zou u uw geld niet investeren in uw favoriete bedrijven? Zoals Mae West ooit zei: te veel van het goede kan prachtig zijn” Warren Buffett

Aandelen. Deelnemingen. Eigen vermogen. Het zijn termen die u regelmatig voorbij hoort komen wanneer het financiële nieuws aan bod komt, maar weet u er eigenlijk echt veel van? U weet dat ze te maken hebben met de aandelenmarkt en dat ze verbonden zijn aan bedrijven. En, o ja, dat ze aardig riskant zijn of zouden kunnen zijn. Dat is het wel zo'n beetje. Maar wacht! Er is meer. Ga met me mee op ontdekkingsreis naar de basisbeginselen, zodat u niet langer met een glazige blik op uw gezicht naar het scherm hoeft te staren wanneer er op het nieuws over de economie wordt gesproken.

Wat is het verschil tussen aandelen en deelnemingen? Is er eigenlijk wel een verschil? ... Ja, dat is er wel. Maar maakt u zich niet ongerust, dat verschil is zo onbelangrijk dat het een geaccepteerd gebruik is in de beleggingswereld om die termen door elkaar te gebruiken. In feite zijn aandelen of deelnemingen stukjes van een bedrijf die u kunt bezitten en die u recht of aanspraak geven op een deel van de winst en bezittingen van het bedrijf.

Elk middel waarmee u zich eigendomsrechten verwerft, is een type aandelenbelegging. Het kopen van aandelen is dus een kapitaalinvestering die u eigendomsrechten in het bedrijf geeft – gelijk aan het aantal aandelen dat u bezit ten opzichte van het totaal aantal 'uitgegeven/beschikbare aandelen'. Hoe meer aandelen u dus koopt, des te groter het stuk van het bedrijf dat u bezit. Als een bedrijf bijvoorbeeld 1000 uitstaande aandelen heeft en u 100 eenheden van deze aandelen bezit, dan bezit u en kunt u aanspraak maken op 10 pro-

www.vertexinv.com

cent van de netto activa (bezittingen) van het bedrijf, ook wel de boekwaarde genoemd. Als u aandelen bezit, wordt u een aandeelhouder genoemd.

Er zijn twee hoofdtypen aandelen: gewone aandelen en preferente aandelen. Als gewone aandeelhouder hebt u het recht om dividend te ontvangen (geld dat een bedrijf aan zijn eigenaars betaalt uit de winst of de financiële reserves van de onderneming) en hebt u stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen, waarbij u in eigen persoon kunt stemmen of bij volmacht, als u de vergadering niet zelf kunt bijwonen. Anderszids hebben houders van preferente aandelen gewoonlijk geen stemrecht in vergaderingen, maar krijgen zij een voorkeursbehandeling – zoals de naam al suggereert – in vergelijking met de gewone aandeelhouder. Dit betekent dat zij een voorkeursrecht hebben op de winst en de netto activa/boekwaarde van het bedrijf. Als een bedrijf bijvoorbeeld besluit om dividend aan zijn eigenaars uit te keren, zullen de preferente aandeelhouders eerst worden betaald. Belangrijk is, dat als de onderneming failliet gaat en de netto activa worden verkocht en de opbrengsten aan de eigenaars moeten worden uitbetaald, de preferente aandeelhouders als eerste hun geld krijgen voordat de gewone aandeelhouders worden betaald.

De vraag is dan: “waarom zou ik een gewone aandeelhouder zijn?” Het antwoord is: omdat de aanspraak van preferente aandeelhouders vast is. Normaal gesproken ontvangen ze een vast percentage, dat is afgesproken toen ze het preferente aandeel kochten. Hoeveel winst het bedrijf dus ook maakt,

de aanspraak van de preferente aandeelhouder op het bedrijf is gelimiteerd. Dit is echter niet het geval bij gewone aandeelhouders. Er is geen limiet voor hun aanspraak, dus hoe meer winst het bedrijf maakt, des te meer een gewone aandeelhouder verdient. In feite komt het erop neer dat als de gewone aandeelhouder al het risico neemt om als laatste te worden betaald, hij beloofd moet worden met een onbeperkte aanspraak op de winst, nietwaar? Dit is de voornaamste reden waarom gewone aandelen als riskanter worden gezien dan andere effecten, zoals obligaties. Daarom is het belangrijk dat wanneer u aandelen in een bedrijf koopt u er op basis van objectieve criteria van overtuigd bent dat het bedrijf sterke groei-vooruitzichten heeft en weinig kans loopt om failliet te gaan!

In het volgende artikel zullen we u enkele tips geven voor het handelen in aandelen.

Blijf de Investeerdershoeke volgen om alles te weten te komen over het creëren van rijkdom! Deze editorial wordt u aangeboden door de DCSX in samenwerking met Vertex Investments. Auteur van dit artikel: Stephanie Shaw, CFA, MBA.

Stephanie Shaw

Brexit als merk goedgekeurd

AMSTERDAM — Het woord Brexit kan worden geregistreerd als Europees merk voor frisdrank, bier en sigaretten. Dat heeft de Board of Appeal (BOA) van het Europese merkenbureau Euipo bepaald, meldt merkenbureau Chiever. Eerder had Euipo het merk nog geweigerd omdat het beledigend zou zijn voor de 48 procent van de Britten die tegen de brexit stemde.

Brexit Drinks Ltd., de Britse aanvrager van het merk, tekende na de weigering van de registratie met succes beroep aan. Volgens de BOA is het woord Brexit niet moreel verwerpelijk of beledigend, het is gewoon de naam van een politieke beslissing. Die heeft niets te maken met discriminatie, haat, racisme of seksisme. Sterker nog: als

merk voor bier of sigaretten 'lost de controversiële boodschap van brexit op in humor', zegt de BOA.

In zijn uitspraak stelt de BOA ook dat in Europa sowieso de 'tolerantiedrempel' per land nogal verschilt. Als voorbeeld geeft de BOA dat het merk Jesus in Engeland geweigerd is, maar in de Benelux werd geaccepteerd. Bas Kist van merkenbureau Chiever tekent hierbij aan dat in Nederland bijna nooit merken worden geweigerd wegens hun beledigende karakter. “Een zeldzaam voorbeeld van zo'n weigering is het merk Trix is Nix, in 1996 aangevraagd voor een anti-monarchistische actiegroep. Dat was trouwens een test-depot. In diezelfde serie test-depots kreeg het merk Lul de Behanger voor de diensten van een behangbedrijf overigens zonder probleem zijn registratie”, aldus Kist.

Ook easyJet mengt zich in strijd Air Berlin

BERLIJN — Luchtvaartmaatschappij easyJet heeft zich in de overnamestrijd rond de failliete Duitse prijsvechter Air Berlin gemengd. Het Engelse bedrijf laat weten delen van de kortafstandsvluchten van Air Berlin te willen overnemen. Ook Lufthansa heeft zijn zinnen gezet op delen van Air Berlin.

Berlin. De curatoren hebben aangegeven belangstelling van meerdere partijen te hebben. Op 25 september worden beslissingen genomen over de verkoop van de luchtvaartmaatschappij.

Air Berlin leed al jaren verlies, maar werd door investeerder Etihad Airways ondersteund. Toen het bedrijf uit de Verenigde Arabische Emiraten zijn handen van Air Berlin aftrok, viel het doek snel voor de Duitse prijsvechter.

CNV komt met fors hogere looneisen in 2018

AMSTERDAM — De tijd dat werknemers bescheiden looneisen bij de cao-onderhandelingen stellen is volgens Piet Fortuin, voorzitter van de vakbond CNV Vakmensen, voorbij.

In *Het Financieele Dagblad* zegt hij 'dat in 2018 de eisen voor loonsverhogingen van 3 tot 4 procent per jaar of 10 procent voor drie jaar zullen zijn'. Volgens hem 'is dat nodig om de scheefgegroeide verhouding tussen arbeid en

kapitaal weer recht te breien en een inhaalslag met de koopkracht te maken'.

“Het moet afgelopen zijn met de loonmatiging. Er wordt heel goed geld verdiend in Nederland en het is niet meer uit te leggen dat werknemers in zo'n geringe mate meeprofiteren”, zegt Fortuin. Hij voelt zich gesteund door een reeks politici, instituten en economen die de afgelopen maanden opriepen tot een steviger loongroei, schrijft het FD.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	15-Sep				15-Sep		
DOW JONES	22288.34	0.29%		AEX	526.78	-0.48%	
S&P 500 INDEX	2500.23	0.18%		ARCELOMITTAL	22.45	-0.80%	
NASDAQ	6448.47	0.30%		AEGION NV	4.79	-1.18%	
AMAZON.COM INC	986.78	-0.55%		KONINKLIJKE AHOL	15.35	-0.33%	
APPLE INC	159.88	-0.01%		AKZO NOBEL	77.99	0.21%	
BAUDI INC SP ADR	235.21	-0.88%		ASML HOLDING NV	135.85	0.07%	
BERKSHIRE HATH-B	179.89	0.74%		DSM (KONIN)	66.08	0.08%	
BOEING CO/THE	249.00	1.54%		HAL TRUST	164.90	-0.65%	
CITIGROUP INC	69.04	-0.23%		HEINEKEN NV	87.64	-0.99%	
COCA-COLA CO	46.18	0.15%		ING GROEP NV	15.12	-1.31%	
COSTCO WHOLESALE	162.30	-0.04%		KPN (KONIN) NV	2.94	-1.64%	
WALT DISNEY CO	98.52	0.63%		KONINKLIJKE PHIL	34.56	-0.23%	
3D SYSTEMS CORP	13.71	0.15%		RANDSTAD HOLDING	50.94	-1.11%	
EBAY INC	38.40	0.23%		RELX NV	18.04	-0.30%	
FACEBOOK INC-A	171.64	0.40%		ROYAL DUTCH SHA	24.00	-1.01%	
GENERAL ELECTRIC	23.93	-1.36%		TOMTOM	9.15	-0.60%	
ALPHABET INC-A	935.29	-0.51%		TOTAL SA	44.93	-0.08%	
HP INC	19.47	0.05%		UNILEVER NV-CYA	50.93	0.45%	
HOME DEPOT INC	158.40	-0.61%		W.P. STEWART HOL	400.04	-0.34%	
INTEL CORP	37.00	1.43%		SCOTIABANK FUNDS			
JOHNSON&JOHNSON	134.45	0.20%		MONEY MARKET	13.1183	0.00%	
MICROSOFT CORP	75.31	0.72%		US DOLLAR BOND	2.6722	-0.04%	
PROCTER & GAMBLE	93.27	-0.30%		GLOBAL GROWTH	3.1324	0.01%	
ROYAL DUTCH ADR	57.62	-0.29%		US GROWTH	15.0365	-0.24%	
STARBUCKS CORP	54.67	0.26%		CANADIAN GROWTH	2.7970	-0.47%	
TWITTER INC	18.01	-1.10%		FUNDS			
WAL-MART STORES	80.38	0.88%		BGF CONT EUR FLEX	29.14	0.03%	
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMKT BOND	16.27	0.00%	
ALERIAN MLP - JMLP	11.27	-0.79%		BGF FIX INC GBL OP	13.90	0.00%	
ISH GBL HY BD - HYG	51.27	0.10%		BGF GBL ALLOCATION	55.88	0.04%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	88.41	0.09%		BGF USD CORE BND	17.05	-0.06%	
ISH SELECT DIV - DIVY	93.78	0.20%		BGF USD HI YIELD BND	31.88	0.03%	
ISH MSCI EMIKT - EEM	45.59	0.60%		TEMPLETON GBL BND	24.99	0.00%	
ISH MSCI PAC - EPP	46.93	-0.04%		TEMPLETON ASIAN SM	51.79	0.35%	
ISH RUSSELL - IWV	148.20	0.18%		CURRENCIES			
ISH S&P 500 - SPY	143.58	0.08%		YENUSD	110.8800	0.58%	
ISH EUROPE - IEV	46.47	0.04%		EURUSD	1.1948	0.24%	
POWERSH-QQQ	146.06	0.34%		CANUSD	1.2186	0.17%	
POWERSHARES D.C	15.34	0.46%		GBPUSD	1.3599	1.43%	
SPDR S&P INT DIV DOWX	40.84	0.81%		COMMODITIES			
SPDR S&P MID 400	318.61	-0.10%		OIL WTI	49.89	0.00%	
SPDR S&P 600 SMA	123.74	0.24%		GOLD	1321.19	-0.64%	
VANGUARD REIT - VNQ	85.34	0.19%		SILVER	17.6157	-1.00%	
WSDOTR JAP H EQ-DXJ	53.38	0.70%		WHEAT	449.0000	1.35%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Boodschappenlijstje wordt technologie

De boodschappen op de achterkant van een oude envelop schrijven, dat hoeft tegenwoordig niet meer. Supermarktketens in Nederland maken steeds meer gebruik van geavanceerde technologie. Zo kan Albert Heijn alvast je boodschappenlijst invullen, gebaseerd op eerdere aankopen. Bij de Jumbo kunnen mensen hun benodigde boodschappen inspreken in de app, die ze vervolgens toevoegt aan een lijst. Albert Heijn kondigde het project gisteren aan. Het intelligente boodschappenlijstje wordt eerst ingevoerd voor mensen die online bestellen en de boodschappen daarna laten bezorgen. Computers voorspellen of iemand bij-

voorbeeld weer toe is aan nieuwe vuilniszakken. Deelnemers kunnen zelf dingen toevoegen en weghalen. Albert Heijn hoopt dat mensen volgend jaar ook in de app en in de winkel eigen boodschappenlijstjes kunnen krijgen.

Albert Heijn hoopt op 65.000 mensen met een geregistreerde bonuskaart. De lijstjes waren al uitgetoetst met ongeveer 2000 mensen. Jumbo begint met 1000 gebruikers. Zijn stembus is voorlopig alleen beschikbaar voor Apple-toestellen, zoals iPhones. Later moet het systeem worden uitgebreid naar apparaten die op Android draaien.

Correctie: Mont Blanc

Foto: Shutterstock

Meerdere lezers wezen erop dat bij het stukje over de Mont Blanc in de krant van gisteren, een foto van de Matterhorn stond. Bij dezen een foto van de Mont Blanc, gezien vanuit Val Ferret (Italië), met excuses voor de verwarring.

‘Niet de kiezer is gek’ wint boekenprijs

De PrinsjesBoekenprijs voor het beste politieke boek is gisteren toegekend aan de ‘Niet de kiezer is gek’ van politicoloog Tom van der Meer. Hij ontving de prijs in de plenaire zaal van de Eerste Kamer in Den Haag. Het winnende boek is een soort pamflet tegen het credo van de laatste tijd dat de kiezer op drift is geraakt. Het probleem ligt echter niet bij de kiezer maar bij de politici, betoogt de schrijver. Hij breekt een lans voor de kiezer die steeds maar weer ten onrechte de schuld krijgt van het gebrek aan vertrouwen in de politiek en van wispelturige stemgedrag. De PrinsjesBoekenprijs wordt ieder jaar tijdens Prinsjesfestival uitgereikt. De prijs is ingesteld om het belang van boeken over de Nederlandse politiek te benadrukken en de kwaliteit ervan te helpen bevorderen. Fotograaf David van Dam ontving gisteren de PrinsjesFotoprijs 2017. Hij kreeg de prijs voor de beste poli-

tieke foto van het jaar voor de foto die hij maakte van de Turkse minister van Familiezaken Fatma Kaya op 11 maart in Rotterdam. Kaya probeerde die avond het Turkse consulaat in Rotterdam te bereiken. Het kabinet had haar juist verzocht om niet te komen. De politie hield de Turkse minister tegen. Van Dam fotografeerde Kaya vanuit een hoog standpunt terwijl ze overlegt met de politie. Achter haar staan haar begeleiders. Volgens de jury wist Van Dam de diplomatieke relatie tussen Turkije en Nederland op buitengewone wijze vast te leggen. “Geen door woordvoerders voorgekoekt fotomoment, maar een eigen initiatief van de beroepsfotograaf met een duidelijke journalistieke invalshoek”, aldus de jury. Beide prijswinnaars ontvingen een geldbedrag van 2500 euro. De prijsuitreikingen zijn onderdeel van het jaarlijkse Prinsjesfestival in Den Haag.

Sea Shepherd wil met schip St. Maarten helpen

Foto: Sea Shepherd

Sea Shepherd, een organisatie die doorgaans jaagt op walvisjagers, wil nu St. Maarten helpen. De organisatie is van plan om woensdag met een van haar schepen naar Curaçao te varen om goederen in te slaan. Daarna moet het schip met maximaal 30 ton hulpgoederen, waaronder honden- en kattenvoer voor de zwervdieren, naar St. Maarten gaan. Sea Shepherd zet het schip

John Paul DeJoria in, een voormalig patrouilleschip van de Amerikaanse kustwacht. Het is nog niet zeker wanneer dat aankomt op St. Maarten. Sea Shepherd biedt aan om als een koerier heen en weer te varen tussen Curaçao en St. Maarten. Het ministerie van Binnenlandse Zaken overlegt met Sea Shepherd over de aangeboden hulp. Dat is nodig omdat de haven van

Mensen

UoC-medewerkers ontvangen BHV-certificaat

Veiligheid en het creëren van een veilige omgeving zijn hoog in het vaandel van de University of Curaçao Dr. Moises da Costa Gomez (UoC). Vandaar dat de UoC zoals omschreven in het calamiteitenplan, haar medewerkers regelmatig in bedrijfshulpverlening en veiligheid laat trainen. In het kader hiervan hebben negentien medewerkers van de UoC een cursus Bedrijfshulpverlening met succes gevolgd en één medewerker de cursus Bedrijfsontvanger. Afgelopen donderdag hebben deze medewerkers hun BHV-certificaat in ontvangst genomen. Drie van hen hebben ook de cursus Ploegleider gevolgd en afgerond. Het BHV-team onder leiding van de ploegleiders is verantwoordelijk voor het begeleiden van het proces van veiligheid op de

UoC en in geval van calamiteiten. Zij dienen ook aan te geven aan de directie op het moment dat er ontruiming van het terrein plaats dient te vinden of andere zaken die met veiligheid te maken hebben.

Er is een commissie samengesteld die zich bezighoudt met de veiligheid op het terrein van de UoC, Eerste Hulp en calamiteitenplan. De commissie inventariseert ook welke opleidingen gevolgd dienen te worden door het personeel om de veiligheid van de studenten en medewerkers te garanderen. Vorig jaar hebben de BHV'ers ook een EHBO-cursus gevolgd. Er worden ook vaak opfriscursussen georganiseerd voor de medewerkers zodat hun kennis en vaardigheden bij worden gehouden.

Wolvenbezoek fataal voor Groningse schapen

Foto: Shutterstock

De terugkeer van de wolf in Nederland heeft slecht uitgedrukt voor twee Groningse schapen. Die zijn doodgebeten door een wolf, zo hebben Wageningse onderzoekers vastgesteld door DNA-onderzoek. De provincie Groningen meldde deze uitkomst gisteren en voegde eraan toe dat de wolf na zijn aanval op de schapen vermoedelijk weer is teruggekeerd naar Duitsland. “We hebben de dader niet gezien, maar een roofdier laat speeksel achter in bijt-wonden”, legt ecoloog Hugh Jansman van Wageningen Environmental Research uit. Aan de hand daarvan is met ‘een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid’ te zeggen

dat een wolf de schapen de das om heeft gedaan. Uit tests bleek verder dat vossen van de kadavers hebben gegeten. “Maar een vos is niet in staat een schaap te doden”, zegt Jansman. De kwaliteit van het DNA-monster was niet goed genoeg om te achterhalen uit welke roedel in Duitsland de wolf komt. De schapen werden in augustus dood gevonden bij Nieuwe Statenzijl in Noord-oost-Groningen, op slechts enkele kilometers van een gehucht dat Hongerige Wolf heet. Wolven kwamen sinds eind negentiende eeuw niet meer voor in Nederland, maar de laatste jaren worden ze weer af en toe gesignaleerd in de

grensstreek. In maart werd nog een wolf doodgereden op de A28 in Drenthe. Een jaar eerder liep er een rond bij Beuningen (Overijssel). De eerste wilde wolf in lange tijd maakte in 2015 een rondje door Groningen en Drenthe. Ook toen moesten minstens vier schapen het met de dood bekopen, zegt ecoloog Jansman. Volgens Natuurmonumenten stamde de laatste waarneming daarvoor uit 1897.

Veel belangstelling voor trouwen in Paradiso

Foto: Shutterstock

Maar liefst 250 stellen hebben zich aangemeld om op Valentijnsdag in de Amsterdamse poptempel Paradiso elkaar het jawoord te geven. Het podium biedt die dag plek aan tien huwelijken in het kader van zijn vijftigjarig bestaan. Gegadigden konden zich tot donderdag melden. Aan de hand van hun motivatie maakt Paradiso nu een selectie en volgende week krijgen de gelukkigen te horen of ze erbij zitten, liet een woordvoester weten. Volgens haar zitten er

veel bijzondere liefdesverhalen tussen, dus ze voorspelt dat het nog lastig kiezen wordt. Het was een oude wens om het mogelijk te maken in Paradiso te trouwen, zoals dat ook gebeurde toen het nog een kerkgebouw van de Vrije Gemeente was. Op woensdag 14 februari 2018 voltrekt een ambtenaar van de gemeente Amsterdam de huwelijken. De dag wordt afgesloten met een groot trouwfeest voor alle stellen en hun genodigden. Ieder stel mag maximaal 250 gasten uitnodigen.

Grootste ui

Foto: AFP

Peter Glazebrook poseert met zijn ui van 6,6 kilo waarmee hij de winnaar werd in zijn klasse in de ‘Giant vegetable’ competitie, op de eerste dag van de Harro-

gate Autumn Flower Show. Die wordt gehouden op de Great Yorkshire Showground, in het noord-Engelse Harrogate.

Veerboot Robbeneiland gekapseisd

Een veerboot voor de toeristische tochten naar het Zuid-Afrikaanse Robbeneiland is gekapseisd op de terugweg van het eiland naar Kaapstad. Alle 64 passagiers en vier bemanningsleden konden gisteren worden gered en aan boord genomen worden van reddingsboten en andere veerboten. Slechts enkele passagiers hadden last van onderkoeling of van hun rug als gevolg van het kapseizen van de veerboot Thandi, meldden de Zuid-Afrikaanse maritieme autoriteiten. Ze zei-

den dat de reddingsoperatie werd bemoeilijkt door het slechte weer en de hoge golven. De Thandi is uiteindelijk niet gezonken maar hing scheef in het water. Er wordt een onderzoek naar het ongeluk ingesteld.

Het Robbeneiland in de Tafelbaai ligt circa 10 kilometer van de kust en is een trekpleister, omdat de Zuid-Afrikaanse ‘Vader des Vaderlands’ Nelson Mandela er achttien jaar gevangen heeft gezeten tijdens het apartheidsbewind.

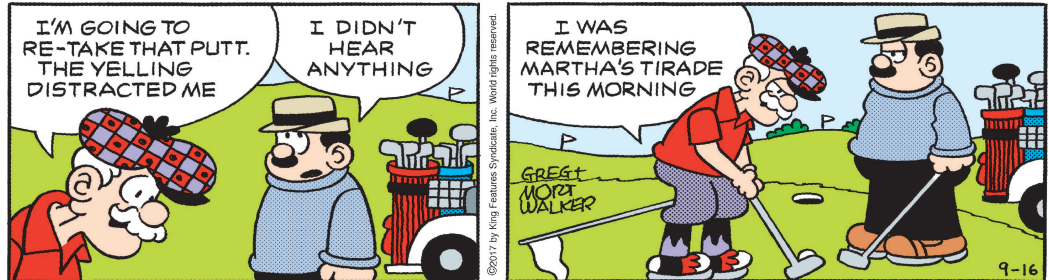
Buckles

By David Gilbert

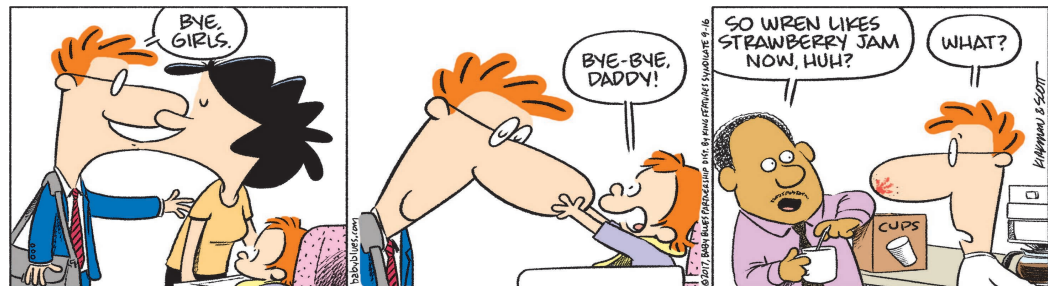
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Wereldgroep ver weg voor tennisers

DEN HAAG — De Nederlandse tennisers kijken na de eerste dag van het Daviscupduel met Tsjechië tegen een 2-0-achterstand aan. Nadat eerder Thiemo de Bakker het in een vijfsetter niet had gered tegen de Tsjechische kopman Jiri Vesely, ging Robin Haase gisteravond onderuit tegen Lukas Rosol. De Tsjech, afgezaakt naar de 192e plaats op de wereldranglijst, haalde het eveneens in vijf sets: 6-7 (5), 6-3, 6-2, 3-6 en 7-5.

Nederland en Tsjechië strijden op de Sportcampus Zuiderpark in Den Haag in een play-off om een plaats in de wereldgroep. Tomas Berdych, de nummer één van zijn land, had afgezegd waardoor de kansen van het thuisland aanzienlijk leken te zijn gestegen. Daar bleek gisteren weinig van. Vanmiddag volgt het dubbelspel met namens Nederland normaal gesproken Haase met Matwé Midelkoop. Het duo haalde in New York onlangs de kwartfinales bij de US Open. Morgen volgen dan weer twee enkelpartijen. Midelkoop vervangt Curaçaoënaar Jean-Julien Rojer,

Robin Haase

die zich eerder in de week geblesseerd afmeldde bij captain Paul Haarhuis.

Haase had De Bakker in een kleine vier uur ten onder zien gaan en wist meteen dat het bereiken van de wereldgroep bij een nieuwe nederlaag een tamelijk hope-loze onderneming zou worden. Hij startte voortvarend, leidde in no-time

met 3-0, maar pakte de set pas via een tiebreak. Rosol, een man van de harde klappen, pakte de tweede en de derde set. Haase oogde steeds gefrustreerder, maar karakter kan de dertigjarige Hagenaar niet worden ontzegd. Een furieuze kreet ontsnapte uit zijn mond nadat hij in het vierde bedrijf de opslag van Rosol had gebroken en met 4-2 de lei-

ding had genomen op weg naar setwinst.

In de vijfde game miste Haase in de vijfde game de kans op een break en maakte in de volgende game een dubbele fout op een breakpoint tegen. Hij brak nog terug, maar opnieuw een break van Rosol voorkwam een spannende ontknoping via een tweede tiebreak.

Tafeltennissters missen finale EK

LUXEMBURG — De Nederlandse tafeltennissters zijn er in Luxemburg net niet in geslaagd de finale te bereiken op het Europees kampioenschap voor landenteams.

Het team dat onder leiding staat van oud-speelster Li Jiao, verloor na een spannende strijd met 3-2 van Duitsland. In de beslissende partij was Shan Xiaona, de nummer 16 van de wereld, in vier games te sterk voor Britt Eerland. Even daarvoor had Li Jie verzuimd de partij in Nederlands voordeel te beslissen. Ze leidde met 2-0 tegen Han Ying, de nummer 9 van de wereld, maar verloor in vijf games. Daardoor was een vijfde partij nood-

zakelijk. Eerder had Li Jie wel haar eerste partij, tegen Shan Xiaona, met 3-1 gewonnen. Daarna verloor Eerland met 3-0 van Han Ying, maar was Kim Vermaas met 3-2 te sterk voor Nina Mittelham.

In de andere halve finale staan Rusland en Roemenië tegenover elkaar. Nederland veroverde tussen 2008 en 2011 de Europese titel vier keer op rij met destijds Li Jiao nog als kopvrouw.

Feyenoord: Zonder supporters naar Napoli

ROTTERDAM — Feyenoord denkt niet dat er supporters mee mogen naar de uitwedstrijd in de Champions League tegen Napoli op dinsdag 26 september.

De Rotterdamse club meldde gisteren ervan uit te gaan dat de politie van Napels de bestuurders van de stad negatief zal adviseren over het toelaten van Feyenoord-fans. Wel moet Feyenoord dat nieuws nog officieel te horen krijgen uit Italië.

Vorige week maandag was een delegatie van Feyenoord, samen met mensen van de gemeente Rotterdam en de politie Rotter-

dam, in Napels voor overleg. Het gezelschap kreeg toen te horen dat de komst van duizenden Feyenoord-supporters in combinatie met de Napoli-aanhang een te grote bedreiging vormt voor de openbare orde en veiligheid.

Feyenoord heeft de UEFA ingeschakeld, maar verwacht niet dat de Europese voetbalbond nog iets kan veranderen aan de situatie.

Luiten uitgeschakeld op KLM Open

SPIJK — Golfer Joost Luiten heeft op het KLM Open geen kans meer zijn titel te prolongeren. De Rotterdammer kwam op The Dutch in Spijk na twee rondes uit op een slagentotaal van 143, één boven par. Dat was niet genoeg om de cut te halen die op par lag.

Luiten was het toernooi slecht begonnen met een ronde van 75, vier boven par. In de tweede ronde, die vanwege het slechte weer vandaag pas kon worden afgerond, kon hij de schade niet meer herstellen. Op de achttiende en laatste hole leek hij de benodigde birdie nog te pakken. Luiten stak zijn arm al omhoog, maar de bal rolde toch voorbij de hole. Daarmee was na een ronde van 68 de vroege aftocht van de titelverdediger een feit.

Luiten, die vandaag nog zes holes moest spelen waarin hij twee slagen moest winnen, berustte in zijn uitschakeling. “De schade heb ik al opgelopen door die vier bogeys op de eerste vier holes in de eerste ronde en daarna was het vanaf de tee niet goed. Dit is een lastig geprepareerde baan en als je dan niet op de fairway komt, is het moeilijk de bal goed op de green te krijgen. Het viel gewoon niet mijn kant op. Ik moet de knop weer omzetten,

analyseren wat er fout ging en werken aan het herstel. Je gaat soms door zo’n moeilijke periode, maar door hard te werken aan mijn spel moet het weer goed komen. Ik weet waar de fout in mijn spel zit, het heeft tijd nodig om dat eruit te halen.”

Drie Nederlanders zijn al zeker van een vervolg. Daan Huizing, Wil Besseling en Max Albertus voltooiden hun tweede ronde en staan op respectievelijk twee (Huizing) en drie slagen onder het baangemiddelde. Oudwinnaar Maarten Laferber was na de eerste ronde nog gedeeld negende, maar haalde de cut net niet.

Forse straf dreigt voor 1. FC Köln

NYON — De Duitse club 1. FC Köln kan op een zware straf rekenen van de Europese voetbalbond. De UEFA heeft vier aanklachten tegen de club neergelegd bij de tuchtcommissie naar aanleiding van de problemen met supporters bij de uitwedstrijd in Londen tegen Arsenal in de Europa League.

Het duel begon een uur later, omdat er 20.000 fans van Köln naar het stadion van Arsenal waren gekomen, terwijl slechts 2900 Duitse supporters een kaartje hadden. De politie moest uitrukken en voor-

komen dat de zaak volledig uit de hand liep. Er werden uiteindelijk maar vijf arrestaties verricht, maar de UEFA neemt de zaak hoog op. Köln wordt beschuldigd van ordeverstoring, het gooien van vuurwerk en

andere voorwerpen en het aanraken van schade. De UEFA heeft Arsenal ook aangeklaagd voor het overtreeden van veiligheidsvoorschriften.

De club uit Londen voelde zich behoorlijk in verlegenheid gebracht door de onverwachte toestroom van de supporters van 1. FC Köln. De club zei dat zwarthandelaren de problemen met de fans hadden veroorzaakt.

AZ na zege bij Sparta naast Feyenoord

Foto: VoetbalPrimair

Wout Weghorst

ROTTERDAM — AZ heeft zich in de Eredivisie in elk geval voor even naast koploper Feyenoord genesteld. De Alkmaarders wonnen vrijdag op het Kasteel van Sparta (0-2), de vierde (uit vijf) zege van het seizoen. Wout Weghorst was de opvallendste man met twee treffers én twee grote missers.

Feyenoord kan morgen weer uitlopen op AZ, als het één of meerdere punten haalt in het topduel met PSV in Eindhoven.

Weghorst had voor rust al de onmiskenbare hoofdrol. Hij opende in de 34e minuut de score, door de bal in het doel te schuiven na een slim genomen hoekschop van Marko Vejinovic. Daarvoor had Weghorst al twee strafschoppen gemist. Roy Kortsmit stopte ze beide. Na zijn eerste misser kreeg Weghorst van scheidsrechter Siemen Mulder een nieuwe kans, omdat de doelman van Sparta te vroeg van de lijn was gestapt. Een mogelijkheid was er in het eerste deel voor de

Rotterdamers. De jonge Ragnar Ache, opnieuw in de basis, schoot net voorlangs. Na de hervatting behield AZ het initiatief. Met zijn zesde van de competitie zorgde Weghorst met een bekeken schuiver voor de 0-2. Dit keer deed hij dat na een handig tikje van de van een blessure herstelde Alireza Jahanbakhsh. In de 69e minuut werd een doelpunt van Ache wegens buitenspel afgekeurd. AZ verloor dit seizoen tot nu toe alleen het eerste duel, bij PSV.

Jong Ajax na zege in Helmond alleen aan kop

HELMOND — Van de drie koplopers in de Jupiler League heeft gisteren alleen Jong Ajax gewonnen. De Amsterdammers rekenden na rust af met Helmond Sport: 1-4. MVV en FC Oss, die tot gisteren op gelijke hoogte met Jong Ajax stonden, verspeelden allebei punten.

Jong Ajax dankte de overwinning voor een groot deel aan Mateo Cassierra. De Colombiaanse aanvaller scoorde in de tweede helft twee keer, waarvan eentje uit een strafschop. Cassierra staat dit seizoen al op vijf doelpunten in de Jupiler League voor Jong Ajax, dat na vijf wedstrijden 13 punten heeft. MVV liet voor de tweede

keer dit seizoen punten liggen. Tegen Jong PSV bleven de Maastrichtenaars steken op 0-0. MVV heeft 11 punten en is tweede. FC Oss verloor in eigen stadion met 0-2 van Jong AZ, dat daardoor op de ranglijst naast Oss kwam. Beide clubs staan op 10 punten, net als Fortuna Sittard. De Limburgers waren met 1-0

te sterk voor FC Volendam. Marco Ospitalieri maakte in de 71e minuut het winnende doelpunt voor het team van trainer Sunday Oliseh.

NEC, vorig seizoen nog actief in de Eredivisie, leek zich ook bij de gedeelde nummers drie te voegen. In de thuiswedstrijd tegen FC Emmen ging het in blessuretijd echter mis: 1-1. Nick Bakker scoorde in de 92e minuut voor de Emmenaren. Go Ahead Eagles wacht nog steeds op de eerste overwinning. Cambuur won gisteren in Deventer met 3-1.

Opvolger De Boer rekent op betere tijden

LONDEN — Roy Hodgson is overtuigd van de kwaliteiten van Crystal Palace. De zeventigjarige coach, opvolger van de ontslagen Frank de Boer, zei gisteren dat zijn mogelijk laatste hoofdstuk als trainer een mooi hoofdstuk wordt. “Als ik niet in deze selectie had geloofd was ik er niet aan begonnen.”

Onder leiding van De Boer verloor Palace de eerste vier duels in de Premier League, zonder ook maar één keer te scoren. “Binnenkort komen de resultaten”, zei Hodgson, oud-bondscoach. “Dat kan niet anders met deze spelers. Ik verwacht een goed seizoen, waarin we ruim voldoende punten halen om ons te handhaven. De fans zullen binnenkort zien dat ik gelijk heb.”

Voor Hodgson is het de eerste klus sinds hij na de Europese titelstrijd van vorig jaar stopte als ‘manager’ van de nationale selectie van Engeland.

Crystal Palace speelt dit weekeinde tegen Southampton. Daarna zijn Manchester City, Manchester United en Chelsea de tegenstanders. “Dat is lastig”, erkende Hodgson, de op een na oudste coach in de vier hoogste divisies van het Engelse voetbal. “Maar

Roy Hodgson

Foto: AFP